

Frafald på de gymnasiale uddannelser

Del 1

Frafald på de gymnasiale uddannelser
- en undersøgelse af frafald på de gymnasiale institutioner foretaget i
foråret 2009.

© UNI•C august 2009

Version 1

Af Hanne Bech (projektleder), UNI•C Statistik & Analyse.

Medforfattere til spørgeskemaundersøgelsen er Tine Høtbjerg Henriksen og Susanne Irvang Nielsen, UNI•C Statistik & Analyse.

Indhold

	Sådan læses rapporten – en guide til læseren.....	1
1	Sammenfatning	2
	1.1 Hvor mange og hvem falder fra en gymnasial uddannelse..	2
	1.2 Frafaldet set fra de gymnasiale institutioner	4
2	Indledning.....	7
	2.1 Formål og fokusområder.....	7
	2.2 Tilrettelæggelse	8
3	Hvor mange og hvem falder fra en gymnasial uddannelse	9
	3.1 Hvor mange får en gymnasial uddannelse	9
	3.2 Sammenligning af de fire uddannelser	15
	3.3 Stx.....	21
	3.4 Hf.....	25
	3.5 Hhx.....	30
	3.6 Htx.....	34
	3.7 Sammenligning af elever, der afbryder uddannelsen og går videre med ny uddannelse og elever, der ikke går videre .	38
	3.8 Metode.....	50
4	Interviewundersøgelse	51
	4.1 Resumé	51
	4.2 Formål.....	51
	4.3 Udvælgelse af institutioner.....	52
	4.4 Gennemførelse	52
	4.5 Resultater	52
5	Spørgeskemaundersøgelse	56
	5.1 Formål.....	56
	5.2 Gennemførelse	56
	5.3 Oversigt over resultatgennemgangen.....	57
	5.4 Sammenligning af resultaterne for de fire uddannelser	60

Sådan læses rapporten – en guide til læseren

Rapporten beskriver frafald på de fire gymnasiale uddannelser stx, hf, hhx og htx, hvor der er foretaget en deskriptiv statistisk analyse samt en interview- og spørgeskemaundersøgelse. Idet læserne kan have forskellige interesser i forbindelse med læsningen af rapporten, har vi lavet nedenstående guide til, hvordan rapporten kan læses:

Rapporten er opdelt i tre separate dele (separate pdf-dokumenter). Del 1 udgør hovedrapporten og indeholder blandt andet sammenfatningen, den deskriptive analyse, interviewundersøgelsen samt hovedpointerne fra spørgeskemaundersøgelsen. Del 2 gennemgår mere detaljeret selve spørgeskemaundersøgelsen, mens del 3 udgør appendiks.

Hvis læseren ønsker et hurtigt overblik over frafald på de gymnasiale uddannelser, anbefales det at læse sammenfatningen i del 1, kapitel 1. Hvis der ønskes et overblik over, hvor mange og hvem der falder fra en gymnasial uddannelse, anbefales kapitel 3, afsnit 3.1 og 3.2 i del 1. Ønskes der et hurtigt overblik over institutionernes indsats for at modvirke frafald og effekten af denne, læs afsnit 5.4 i del 1.

Ønskes der en mere detaljeret gennemgang, kan det anbefales at læse de uddannelsesspecifikke afsnit:

- Kapitel 3 i del 1 indeholder den deskriptive del. Her beskrives frafald for hver uddannelse, og dernæst beskrives forskelle mellem de afbrudte elever, der påbegynder en ny uddannelse og dem, der ikke går videre.
- Rapportens del 2 anbefales, hvis interessen mere er detaljerne omkring institutionernes indsats og effekten af denne. Først i hvert uddannelsesafsnit gives en beskrivelse af hovedresultaterne. Efterfølgende vil der være en detaljeret beskrivelse af resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen fordelt på hver uddannelse.
- I rapportens del 3 findes appendiks, som blandt andet indeholder supplerende resultater fra interviewundersøgelsen samt kommentarer fra spørgeskemaundersøgelsen.

1 Sammenfatning

På opdrag af Undervisningsministeriets afdeling for Gymnasiale uddannelser, har UNI•C Statistik og Analyse i foråret/sommeren 2009 gennemført en analyse af frafaldet på de gymnasiale uddannelser.

Analysen havde følgende tre hovedformål:

- At få en deskriptiv statistisk gennemgang af frafaldet på de forskellige gymnasiale uddannelser med inddragelse af relevante parametre, herunder at beskrive udviklingen over de senere år. Der skelnes mellem en karakteristik af frafaldne elever i almindelighed og en karakteristik af frafaldne elever, der ikke hurtigt går videre med en ny uddannelse. Endvidere er frafaldet opdelt på en række baggrundskarakteristika om såvel eleverne som deres forældre for at vurdere, om der er signifikante forskelle heri
- At få belyst, hvilken indsats de gymnasiale institutioner har foretaget for at mindske frafaldet, samt hvilke barrierer de oplever for at reducere frafald samt generelt få institutionernes bud på de centrale årsager til frafaldet. Derudover skal undersøgelsen klarlægge de gymnasiale uddannelsesinstitutioners indsats for at få frafaldne elever hurtigt videre til en anden uddannelse samt effekten af denne indsats
- At, i det omfang det er muligt, få belyst, hvorvidt institutionernes tiltag har haft effekt på frafaldet, herunder at identificere om specifikke metoder har særlig høj virkningsgrad.

Det første punkt blev belyst gennem en undersøgelse i de tilgængelige uddannelsesstatistiske registre.

De to øvrige punkter blev belyst gennem interview- og spørgeskemaundersøgelser på de gymnasiale institutioner.

I det følgende sammenfattes de væsentligste resultater af de forskellige undersøgelser. Afsnit 1.1 omfatter primært resultaterne fra registerundersøgelsen, medens afsnit 1.2 primært omfatter resultater fra interview- og spørgeskemaundersøgelsen.

1.1 Hvor mange og hvem falder fra en gymnasial uddannelse

Det forventes, at 80 % af eleverne fra årgangen, der påbegyndte en gymnasial uddannelse i 2007, vil fuldføre og kunne kalde sig student. Det er således hver femte elev, der forventes at falde fra uddannelsen.

Frafaldet varierer lidt på de fire gymnasiale uddannelser. Størst er det på hf og htx, hvor lidt mere end hver fjerde elev forventes at falde fra. Eleverne på stx klarer sig bedst i forhold til frafald, her forventes 17 % at falde fra.

På stx, hhx og htx sker omkring 60 % af frafaldet i løbet af første år. Den resterende del af frafaldet sker hovedsageligt på andet år.

På hf sker over 70 % af frafaldet i løbet af første år, og 23 % af frafaldet sker allerede inden for de første tre måneder

1.1.1 Elevernes baggrund – og baggrundens relation til frafaldet

Der er store forskelle på elevgrundlaget på de fire gymnasiale uddannelser, hvad angår forældrenes uddannelsesmæssige baggrund. På hf og hhx har elevernes forældre den korteste uddannelsesmæssige baggrund, mens eleverne på stx og htx har forældre med det højeste uddannelsesniveau.

På tværs af uddannelserne er der en tendens til, at jo højere uddannelse elevens forældre har, jo mindre tilbøjelig er eleven til at afbryde sin gymnasiale uddannelse. Selvom forældrebaggrunden er forskellig, viser undersøgelsen dog omtrent det samme niveau for frafald blandt elever på htx og hf. Dette tyder på, at andre faktorer af betydning for frafaldet gør sig særligt gældende for htx. Institutionerne peger her selv på, at det er de faglige forudsætninger hos eleverne, som spiller en væsentlig rolle.

Når man sammenligner fordelingen blandt de elever, som starter på uddannelsen med de elever, som afbryder uddannelsen, ses for stx og htx en overrepræsentation af elever, der afbryder uddannelsen, som har forældre med en erhvervsuddannelse. Omvendt er elever på hf og hhx, som har forældre med en erhvervsuddannelse, svagt underrepræsenteret blandt de afbrudte. Det skal her bemærkes, at hhx er den af de fire uddannelser, som har den største andel af elever, hvis forældre har en erhvervsuddannelse (ca. halvdelen).

De elever, der er mest tilbøjelige til at falde fra, er af udenlandsk herkomst. Det gælder alle uddannelser. I denne gruppe er det for stx, hf og htx især drengene, der falder fra. På hhx har pigerne af udenlandsk herkomst omvendt de laveste fuldførelsesprocenter. Elever med udenlandsk herkomst udgør dog kun en andel på 8-12 % af samtlige elever på de gymnasiale uddannelser.

Blandt elever med dansk herkomst har pigerne på stx og hf ligeledes lavere frafald end drengene, medens der på hhx ikke er forskel på piger og drenge med dansk herkomst.

1.1.2 Frafaldne elever, som ikke hurtigt påbegynder en ny uddannelse

På stx, hf og hhx er andelen af afbrudte elever, der ikke går videre til en ny uddannelse inden for 15 måneder, stigende. Værst ser det ud på hf, hvor det gælder for op mod 70 % af de afbrudte elever. Det er drengene, der er mindst tilbøjelige

til at gå i gang med en ny uddannelse. Htx er omvendt den uddannelse, hvor flest er i gang med en ny uddannelse 15 måneder efter frafald. Her vælger godt hver tredje frafaldne elev at gå videre til en erhvervsfaglig uddannelse.

For alle uddannelser er der en tendens til, at frafaldne elever, hvis forældre har en erhvervsuddannelse, er hurtigere i gang med en ny uddannelse, sammenlignet med frafaldne elever hvis forældre har en anden uddannelsesbaggrund. På de erhvervs-gymnasiale uddannelser er frafaldne elever, hvis forældrene har en videregående uddannelse, også relativt hyppigt i gang med en ny uddannelse inden 15 måneder.

1.2 Frafaldet set fra de gymnasiale institutioner

Resultaterne i dette afsnit baserer sig på interview- og spørgeskemaundersøgelser på de gymnasiale institutioner.

Interviewundersøgelserne blev gennemført med 24 institutioner, hvor registerdataene viste, at der var et relativt stort- hhv. lille frafald, efter der var taget højde for elevernes baggrund.

Spørgeskemaundersøgelsen blev gennemført blandt samtlige gymnasiale institutioner.

1.2.1 Institutionernes bud på de væsentligste årsager til frafald.

Hovedparten af institutionerne peger på, at det er udefrakommende faktorer, der har størst betydning for frafaldet. På hf og htx nævnes elevernes personlige problemer som den hyppigste frafaldsårsag. På stx og htx nævnes i højere grad manglende faglige forudsætninger og dernæst personlige problemer som årsager til frafald.

1.2.2 Institutionernes indsatser for at mindske frafaldet

De fleste gymnasiale institutioner har kontakt til en psykolog, og alle uddannelser vurderer, at dette i høj grad er med til at mindske frafaldet – særligt på hf og htx. Indsatsen for at hjælpe elever med sociale og psykiske problemer er, ifølge interviewundersøgelsen, meget stor på langt de fleste institutioner.

Omfanget af nogle af institutionernes tiltag mod frafald er relateret til, om institutionen har et lavt eller højt frafald. Det er her overvejende institutioner med højt frafald, der igangsætter tiltag for at mindske frafaldet. Denne sammenhæng er mest udtalt på htx. På stx er frafaldsindsatsen mere ensartet fordelt over institutionerne.

På institutionerne har det høj prioritet at motivere lærerne til at være opmærksomme på frafaldstruede elever og at igangsætte projekter og tiltag, der kan modvirke frafald. Der er bred enighed om, at ledelsen har gode muligheder for at påvirke lærerne i arbejdet med at modvirke frafald. Alle eller hovedparten af institutionens lærere er både fagligt og socialt orienterede i forhold til frafald.

Institutionerne forbereder eleverne på valg af studieretning og valgfag, men kun en mindre andel mener, at det i høj grad har betydning for frafaldet.

Lektiecaféer og interne evalueringer af elevernes faglige niveau fremhæves som de indsatser, institutionerne gør for at imødekomme de fagligt svage elever. Særligt på det almene gymnasium menes tiltagene at have en god effekt på frafaldet. Her tilbydes også i højere grad end på erhvervsgymnasiet læsekursus ved studiets start, ligesom der er markant flere, der anvender screening (læsetest) samt benytter læsevejleder/læsepædagog. Der er bred enighed om, at alle tre faktorer er med til at mindske frafaldet. Interviewundersøgelsen giver dog indtryk af, at det kan være svært at få de frafaldstruede elever til at benytte sig af tilbuddene.

På stx holdes oftere arrangementer af ren social karakter sammenlignet med de øvrige uddannelser. Der er bred enighed om, at faglige og sociale arrangementer kan være med til at mindske frafaldet, og at indsatsen for at få flere elever til at deltage i de faglige og sociale arrangementer kunne være bedre.

Stort set alle institutionerne har en nedskrevet procedure for, hvordan der følges op på elevens fravær. På erhvervsgymnasiet har eleverne typisk haft 10 % fravær i ét fag, før de bliver indkaldt til første samtale, mens det er 15 % på det almene gymnasium. På alle uddannelser har eleverne typisk 10 % fravær i gennemsnit af alle fag, før de bliver indkaldt til samtale.

Hf er den uddannelse, som inddrager studievejlederen tidligst i forløbet med fravær, medens htx inddrager studievejlederen senest i forløbet. Derimod inddrages teamlæreren tidligere i forløbet på htx end på de øvrige uddannelser. Godt tre ud af fire institutioner på stx, hf og htx opfordrer eleverne til at gøre brug af studievejlederen ved alle typer af problemer, mens det på hhx er lidt færre. På stx, hf og hhx mener omkring halvdelen af institutionerne, at dette i høj grad er med til at mindske frafaldet, mens det på htx er hver tredje. Ligeledes lægger tre ud af fire institutioner på stx, hf og hhx i høj grad vægt på, at eleverne føler sig set/hørt/genkendt af lærerne, mens det på htx er halvdelen. På alle uddannelser mener hovedparten, at det i høj grad er med til at mindske frafaldet.

På alle gymnasiale uddannelser anses klasserumskultur og godt studiemiljø for at være én af de væsentligste faktorer, som institutionen kan påvirke, og som menes at kunne mindske frafaldet. På stx er der flest institutioner, der nævner nærvær, opmærksomhed og tæt lærer-elev kontakt som den væsentligste faktor.

1.2.3 Barrierer for reduktion af frafaldet

Institutionerne giver generelt udtryk for, at deres ressourcer, herunder økonomi og tid, er en af de væsentligste barrierer for at kunne reducere frafald. Ligeledes angives elevens personlige problemer som en væsentlig barriere på stx, hf og hhx. Fagligt svage elever bliver nævnt på alle uddannelser.

1.2.4 Indsatsen for at få frafaldne elever til at påbegynde ny uddannelse

Som nævnt i afsnit 1.1.2 er htx den uddannelse, hvor flest er i gang med en ny uddannelse 15 måneder efter frafald. Her vælger godt hver tredje frafaldne elev at gå videre til en erhvervsfaglig uddannelse. Htx er da også den uddannelse, hvor man gør mest ud af direkte kontakt til nye studiesteder for den frafaldstruede/frafaldne elev, mens man på institutioner med hf gør mindst ud af den direkte kontakt til nye studiesteder. Det skal i denne sammenhæng nævnes, at de erhvervs-gymnasiale uddannelser ofte er fysisk placeret på institutioner med erhvervsuddannelser. I interviewundersøgelsen blev det også fremført, at et tæt samarbejde mellem uddannelsesinstitutionerne, hvor elevernes overgang til ny uddannelse lettes, har stor indflydelse på det samlede frafald inden for ungdomsuddannelserne.

Selvom kun en mindre andel af de almengymnasiale institutioner i høj grad tager særligt hånd om elever, der tidligere har påbegyndt en anden ungdomsuddannelse, tror hovedparten på, at det vil mindske frafaldet.

Institutionerne har i spørgeskemaundersøgelsen anslået, hvor stor en andel af deres frafaldne elever, som vil fortsætte på en anden ungdomsuddannelse. Der er ikke nævnt en tidshorison, og det formodes, at institutionerne også tæller et institutionsskift som et frafald. Med dette in mente sammenlignes disse svar med faktiske data for frafaldne elevers overgang til anden gymnasial uddannelse eller erhvervsuddannelse indenfor 15 måneder. Denne sammenligning efterlader det indtryk, at institutionerne generelt anslår, at lidt flere elever fortsætter på en anden ungdomsuddannelse, end hvad de faktiske tal viser.

1.2.5 Effekten af institutionernes tiltag mod frafald

Udover de bud på effekten af egen indsats, som institutionerne har givet i interview- og spørgeskemaundersøgelserne, har det ikke gennem denne undersøgelse været muligt nærmere at vurdere, hvilken effekt institutionernes tiltag har haft på frafaldet, og hvilken effekt indsatsen for at få frafaldne elever hurtigt videre til en anden uddannelse, har haft. Det vil kræve en nærmere undersøgelse, hvor en direkte tidsmæssig sammenhæng mellem tiltag/indsats og seneste udvikling i frafaldsniveau for institutionerne tages i betragtning.

2 Indledning

Undervisningsministeriet besluttede i efteråret 2008 at gennemføre en undersøgelse af uddannelsesinstitutionernes indsats for at begrænse frafaldet på de gymnasiale uddannelser.

Undersøgelsen har baggrund i regeringens målsætning om, at 95 % af en årgang skal gennemføre en ungdomsuddannelse i 2015 samt i Undervisningsministeriets tilsynsplaner for 2008-09 og 2009-10.

2.1 Formål og fokusområder

Formålet med undersøgelsen er at kortlægge de gymnasiale institutioners indsats for at fastholde frafaldstruede elever samt hvilken effekt, denne indsats har. Den seneste systematiske undersøgelse på området er fra 1993/94, hvor rapporten "Frafald i gymnasiet og hf 1993/94" blev publiceret, <http://pub.uvm.dk/frafald/>

Der var følgende tre mål med undersøgelsen:

- At få en deskriptiv statistisk gennemgang af frafaldet på de forskellige gymnasiale uddannelser med inddragelse af relevante parametre, herunder at beskrive udviklingen over de senere år. Der skelnes mellem en karakteristik af frafaldne elever i almindelighed og en karakteristik af frafaldne elever, der ikke hurtigt går videre med en ny uddannelse. Endvidere er frafaldet opdelt på en række baggrundskarakteristika om såvel eleverne som deres forældre for at vurdere, om der er signifikante forskelle heri
- At få belyst, hvilken indsats de gymnasiale institutioner har foretaget for at mindske frafaldet, samt hvilke barrierer de oplever for at reducere frafald samt generelt få institutionernes bud på de centrale årsager til frafaldet. Derudover skal undersøgelsen klarlægge de gymnasiale uddannelsesinstitutioners indsats for at få frafaldne elever hurtigt videre til en anden uddannelse samt effekten af denne indsats
- At, i det omfang det er muligt, få belyst, hvorvidt institutionernes tiltag har haft effekt på frafaldet, herunder at identificere om specifikke metoder har særlig høj virkningsgrad.

2.2 Tilrettelæggelse

Undersøgelsen er tilrettelagt, så den beskriver frafaldet på de gymnasiale uddannelser såvel kvalitativt og kvantitativt.

Den deskriptive statistik, hvor det faktiske frafald kortlægges ud fra forskellige synsvinkler, er udarbejdet af UNI•C Statistik & Analyse og baseres hovedsageligt på Danmarks Statistiks Integrerede elevregister (INTE) 2007.

Den kvalitative del af undersøgelsen startede med en udvælgelse¹ af 24 institutioner til dybdeinterview. Institutionerne er ligeligt fordelt på uddannelserne stx, hf, hhx og htx.

Spørgerammen til dybdeinterview er udarbejdet af UNI•C Statistik & Analyse i samarbejde med Undervisningsministeriet, Afdeling for gymnasiale uddannelser, Kontor for eksamen og tilsyn. Konsulentfirmaet Sermo Analyse & Rådgivning stod for gennemførelsen af interview og analysen heraf.

Undersøgelsen afsluttes med en kvantitativ spørgeskemaundersøgelse blandt samtlige institutioner. Denne er tilrettelagt af UNI•C Statistik & Analyse.

---

¹ De 24 institutioner blev udvalgt med baggrund i en statistisk model, se mere i appendiks 1.2.

3 Hvor mange og hvem falder fra en gymnasial uddannelse

Der er en voksende andel af elever fra både 9. og 10. klasse, der ønsker at påbegynde en gymnasial uddannelse, mens en mindre andel af eleverne ønsker en erhvervsuddannelse. Det ses på tilmeldingerne til gymnasiet. De gymnasiale uddannelser er især populære blandt pigerne, mens erhvervsuddannelserne er populære blandt drengene.

Som tabel 1 viser, er stigningen på de gymnasiale uddannelser kommet både stx, hf, hhx og htx til gode. Af de treårige uddannelser, som kan vælges fra både 9. og 10. klasse, ønsker langt de fleste elever stx, dernæst hhx og htx. Næsten 10 % af eleverne fra 10. klasse vælger nu hf.

Tabel 1: 9. og 10. klasseelevernes tilmeldinger til gymnasiet 2000-09, fordelt på gymnasial uddannelse, i procent af årgange.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
9. klasse										
Gymnasiale uddannelser, ialt:	25,2	25,7	26,5	27,6	29,4	30,0	31,5	32,9	34,1	36,9
heraf										
Hf	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hhx	3,9	4,0	4,1	4,3	4,9	4,9	5,2	5,4	5,8	6,0
Htx	2,1	2,3	2,1	2,4	2,3	2,7	2,8	3,3	3,7	4,1
Stx	19,1	19,3	20,3	20,8	22,0	22,4	23,3	24,2	24,6	26,8
Studenterkursus	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
10. klasse										
Gymnasiale uddannelser, ialt:	53,6	54,4	55,2	56,1	56,4	56,9	57,6	58,3	60,6	63,5
heraf										
Hf	6,9	6,7	6,9	7,6	7,8	6,7	6,7	7,4	8,7	9,9
Hhx	13,9	14,1	13,8	13,4	13,9	14,0	13,2	12,9	12,8	13,8
Htx	5,3	5,7	5,2	5,5	5,1	5,3	5,1	5,0	5,8	5,8
Stx	27,2	27,8	29,0	29,5	29,4	30,5	32,4	32,9	33,1	33,9
Studenterkursus	0,3	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2	0,1	0,1	0,1

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

3.1 Hvor mange får en gymnasial uddannelse

En ungdomsårgangs uddannelsesniveau et bestemt år ud i fremtiden kan beregnes/estimeres ved, at den pågældende årgangs uddannelsesniveau fremskrives for hvert år ud fra antagelsen om, at uddannelsessystemet og uddannelsesadfærden efter afsluttet 9. klasse vil være som ved fremskrivningens start². Figur 1 viser,

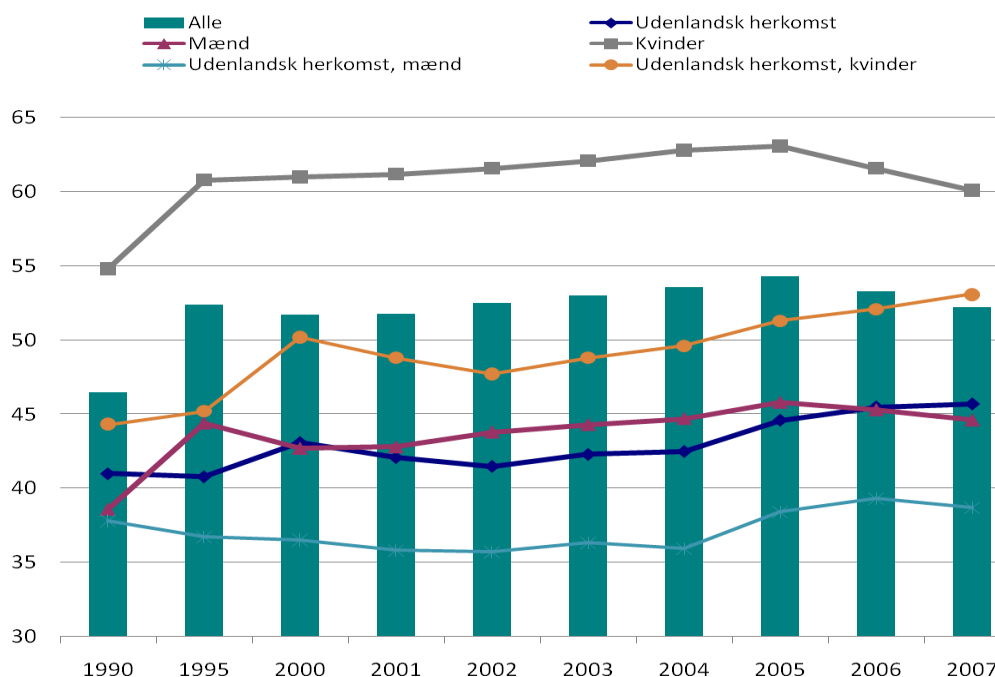
² Læs evt. mere om profilmodellen på www.uvm.dk.

hvordan de ungdomsårgange, som afsluttede 9. klasse i perioden 1990-2007, forventes at uddanne sig inden for de gymnasiale uddannelser i løbet af de kommende 25 år. Andelen af de enkelte ungdomsårgange, som forventes at få en gymnasial uddannelse var støt stigende fra 2000 til 2005, hvorefter andelen har været fallende til 2007, hvor den var 52 %.

Ser man på andelen af kvinder i de enkelte ungdomsårgange siden 1990, som forventes at opnå en gymnasial uddannelse senest 25 år efter afslutningen af 9. klasse, følger udviklingen den generelle tendens, om end kvindernes andel er klart højere end mændenes. Forventningen er, at godt 60 % af kvinderne, der forlod 9. klasse i 2007, vil få en gymnasial ungdomsuddannelse mod knap 55 % i 1990.

Den største stigning i perioden 2000-09 står kvinder med udenlandsk herkomst for. Her er andelen, som forventes at opnå en gymnasial uddannelse senest 25 år efter afslutningen af 9. klasse, steget med godt 8 procentpoint.

Figur 1: Andel af en ungdomsårgang i 1990-2007, som forventes at opnå en gymnasial uddannelse i løbet af 25 år efter afsluttet 9. klasse, opgjort på køn og etnicitet.

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note: Tallene er hentet fra profilmodellen baseret på INTE07.

Der vises tal fra profilmodellen i tabel 1 i appendiks 1.1.

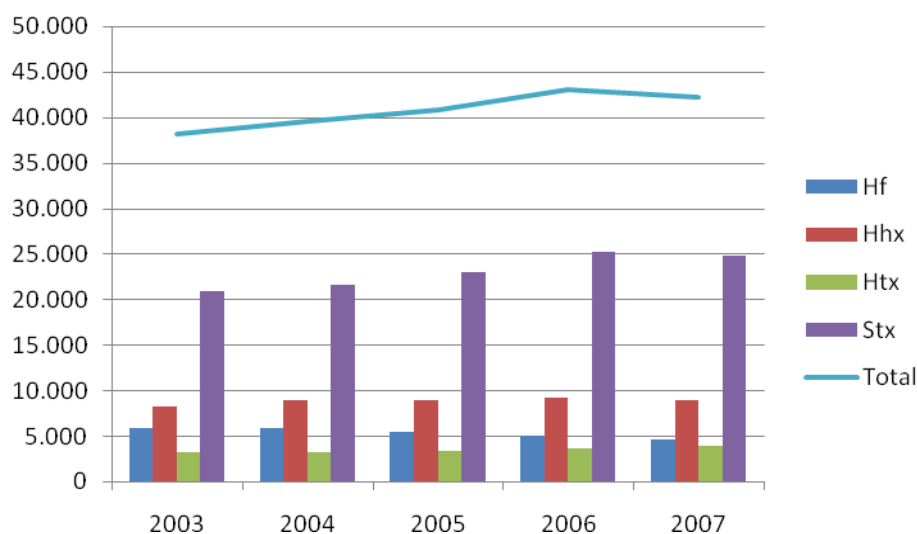
I det følgende præsenteres statistik på de faktiske tilgange, afbrudte og fuldførte i perioden 2003-07, se figur 2-figur 4.

Begreberne tilgange, afbrudte og fuldførte defineres således³:

- Tilgange: Det antal elever, der påbegynder en gymnasial uddannelse et givent tællingsår⁴.
- Afbrudte: Det antal elever, der uden at fuldføre har afsluttet en gymnasial uddannelse et givent tællingsår. Elever, der tager pause/orlov på under 15 måneder, og derefter fortsætter på samme uddannelse, regnes ikke som afbrudte.
- Fuldførte: Det antal elever, der har fuldført en gymnasial uddannelse et givent tællingsår.

Antallet af elever, der startede på en gymnasial uddannelse, var stigende indtil 2006, hvorefter der er et mindre fald til 42.200 elever i 2007. Htx og hf er de eneste uddannelser, der ikke følger denne tendens. På htx er der en lille stigning i perioden 2004-2007, og på hf er der et fald i hele perioden. Htx er den uddannelse, hvor færrest elever starter.

Figur 2: Tilgange til de gymnasiale uddannelser 2003-07.

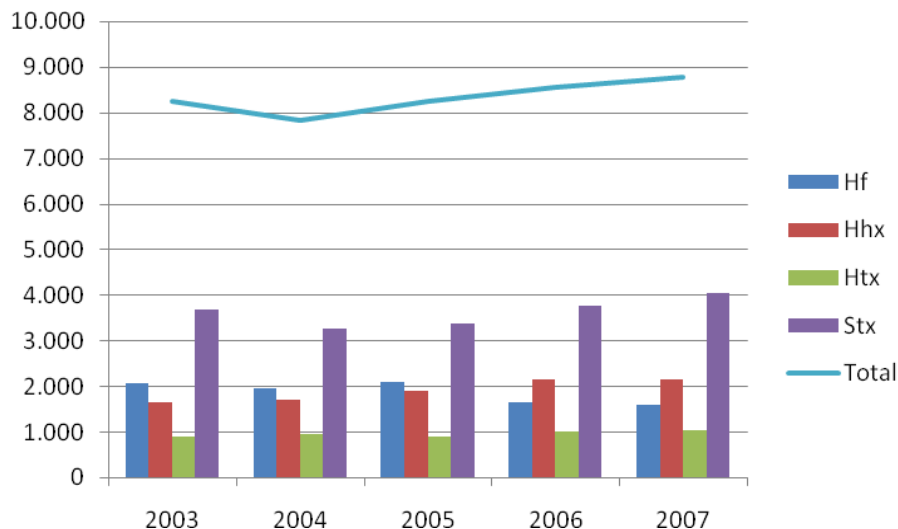
Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note: Tilgange er det antal elever, der påbegynder en gymnasial uddannelse et givent tællingsår (1/10-30/9). Hvis en elev fx påbegynder sin uddannelse i august 2007, tæller eleven med i tællingsåret 2007, der går fra 1/10-2006 til 30/9-2007.

Antallet af elever, der afbryder en gymnasial uddannelse, har været stigende siden 2004. Denne stigning skyldes primært stx. På hf har antallet været stigende i perioden 2004-05, hvorefter der er sket et fald. 2006- og 2007-tallene på hf er på samme niveau. På hhx er der en stigning i perioden 2003-06, hvorefter antallet stagnerer i 2007. På htx er tallene for 2006 og 2007 på samme niveau.

³ I dette kapitel 3 er disse begreber anvendt for at bruge samme betegnelse og definition som nøgletallene i databanken på www.uvm.dk.

⁴ Et tællingsår går fra 1/10 et givent år til 30/9 året efter.

Figur 3: Afbrudte på de gymnasiale uddannelser 2003-07.

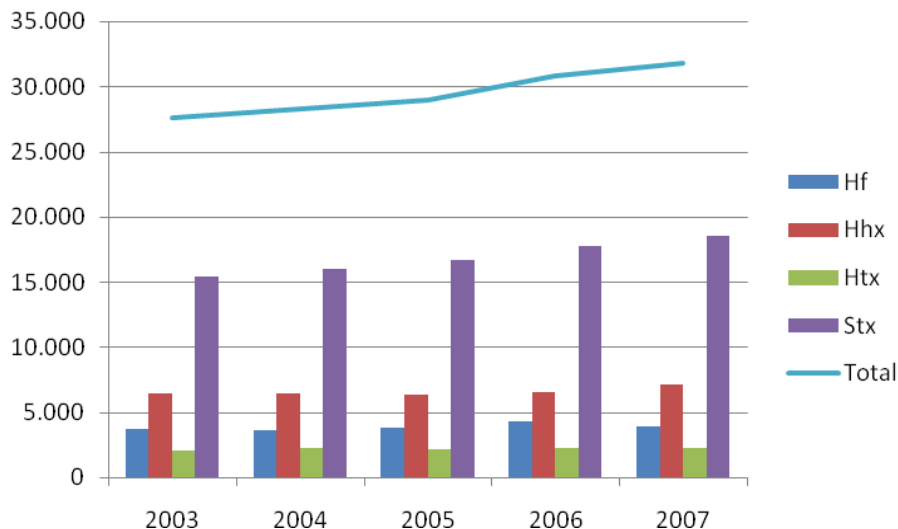
Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note: Afbrudte er det antal elever, der uden at fuldføre har afsluttet en gymnasial uddannelse et givent tællingsår (1/10-30/9). Hvis en elev fx afbryder sin uddannelse i oktober 2006, tæller eleven med i tællingsåret 2007, der går fra 1/10-2006 til 30/9-2007.

Flere og flere fuldfører en gymnasial uddannelse, se figur 4. Specielt er antallet af stx studenter stigende indtil 2007. Nye beregninger viser, at dette er tendensen også for 2008 og 2009⁵. Dette skyldes, at der er stigende ungdomsårgange, idet andelen, der opnår en gymnasial uddannelse på længere sigt, er faldende, som figur 1 viser.

Tabeller med specifikke antal findes i tabel 2–tabel 6 i appendiks 1.1.

⁵ Se evt. <http://www.uvm.dk/service/Statistik/Gymnasiale%20uddannelser/Elever/Elevtal.aspx>

Figur 4: Fuldførte på de gymnasiale uddannelser 2003-07.

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note: Fuldførte er det antal elever, der har fuldført en gymnasial uddannelse et givent tællingsår (1/10-30/9). Hvis en elev fx fuldfører sin uddannelse i juni 2007, tæller eleven med i tællingsåret 2007.

I det følgende ses på, hvor stor en andel af de elever, der starter på en gymnasial uddannelse et givent år, som fuldfører. Dette angives med den såkaldte fuldførelsesprocent, som

- er andelen af en årlig tilgang, der fuldfører eller estimeres til at fuldføre uddannelsen
- er faktisk for 2003 og estimeret for øvrige år⁶
- indeholder en forventning til, hvordan tilgangspopulationen endeligt vil fordele sig med hensyn til fuldført/afbrudt/i gang, når alle elever har haft fornøden tid til at gennemføre uddannelsen
- Forventningen baseres på tidligere årgange/elevs adfærd på samme uddannelse.

Fuldførelsesprocenterne er steget fra 2006 til 2007 på alle uddannelser, se tabel 2. På stx faldt fuldførelsesprocenterne fra 2003 til 2006, og på trods af en stigning fra 2006 til 2007, er 2007-niveauet endnu ikke på højde med 2003, hvor fuldførelsesprocenten var på 85 %. På de øvrige uddannelser ligger fuldførelsesprocenterne i 2007 højere end fem år tidligere. Den totale fuldførelsesprocent viser, at 80 % af den årgang, der påbegyndte en gymnasial uddannelse i 2007, forventes at fuldføre.

⁶ For øvrige år er fuldførelsesprocenten en kombination af modelberegning og faktisk adfærd. Andelen, der er modelberegnet, er 100 % for det seneste registerår 2007 og falder jo længere tilbage mod 2004, vi kommer.

Tabel 2: Fuldførelsesprocenter 2003-07, fordelt på uddannelse.

Fuldførelsesprocenter	2003	2004	2005	2006	2007
Stx	85%	84%	83%	82%	83%
Hf	65%	71%	71%	67%	72%
Hhx	80%	79%	74%	76%	80%
Htx	71%	71%	65%	66%	73%
Total	80%	80%	78%	78%	80%

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note: Fuldførelsesprocenterne for 2007 er modelberegne, da elever, der påbegyndte uddannelsen i 2007, endnu ikke har afsluttet uddannelsen. For årene 2004-06 er det en kombination af modelberegne- og faktiske fuldførelsesprocenter, og for 2003 er det faktiske fuldførelsesprocenter.

Der er store regionale forskelle på, hvor stor en andel af eleverne, der påbegynder en uddannelse, som rent faktisk fuldfører. Tabel 3 viser andelen af de elever, der påbegyndte en uddannelse i 2007. Det er samme mønster siden 1997. Region Nordjylland har de højeste fuldførelsesprocenter på stx, hf og hhx i 2007, mens Region Hovedstaden har de laveste fuldførelsesprocenter for stx og hf. For htx er det Region Hovedstaden, der ligger højest, mens Region Sjælland ligger lavest.

Tabel 3: Fuldførelsesprocent 2007, fordelt på uddannelse og region.

Region	Hf	Hhx	Htx	Stx
Hovedstaden	67 %	79 %	79 %	81 %
Midtjylland	73 %	78 %	77 %	85 %
Nordjylland	78 %	87 %		87 %
Sjælland	69 %	82 %	53 %	82 %
Syddanmark	77 %	79 %	72 %	84 %

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Bemærk: Der mangler data for htx Nordjylland i 2007.

Note: Fuldførelsesprocenterne for 2007 er modelberegne, da elever, der påbegyndte uddannelsen i 2007, endnu ikke har afsluttet uddannelsen. For årene 2004-06 er det en kombination af modelberegne og faktiske fuldførelsesprocenter, og for 2003 er det faktiske fuldførelsesprocenter.

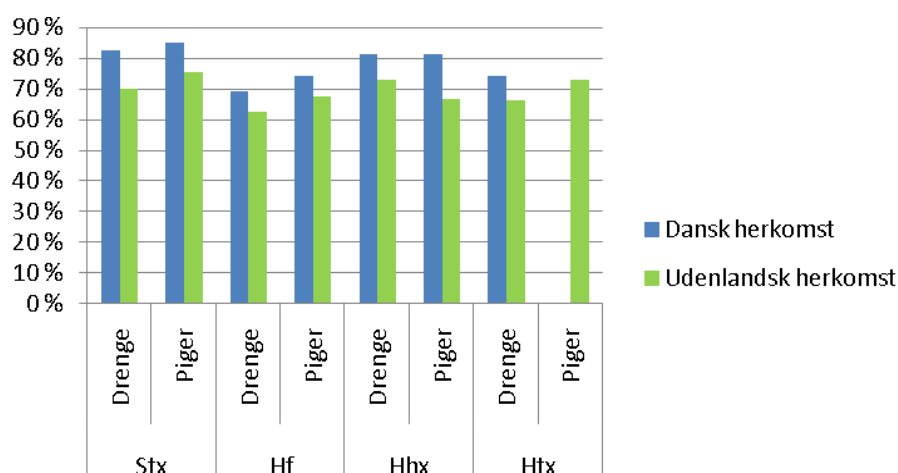
3.2 Sammenligning af de fire uddannelser

3.2.1 Køn og etnicitet

Det har længe været kendt, at etnicitet og køn har betydning for en elevs sandsynlighed for at gennemføre en uddannelse, og således også gymnasiale uddannelser.

Drenge med udenlandsk herkomst har de laveste fuldførelsesprocenter på stx, hf og htx. Dette er mønsteret over tid, så det er kun 2007, der vises i figur 5 og tabel 4. I 2007 startede omkring 1800 drenge med udenlandsk herkomst på de gymnasiale uddannelser, heraf omkring 250 på henholdsvis hf og htx⁷. På hhx har drenge og piger med dansk herkomst den samme fuldførelsesprocent.

Figur 5: Fuldførelsesprocenter 2007, fordelt på uddannelse, køn og etnicitet.

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note1: Der mangler data for htx piger med dansk herkomst.

Note2: Fuldførelsesprocenterne for 2007 er modelberegnete, da elever, der påbegyndte uddannelsen i 2007, endnu ikke har afsluttet uddannelsen.

På stx og hhx findes den største forskel mellem elever med dansk herkomst og elever med udenlandsk herkomst, når fuldførelsesprocenterne sammenlignes. Her er der i 2007 en forskel på 11 procentpoint, hvor elever med dansk herkomst ligger højest. På hf findes den største forskel i fuldførelsesprocenterne mellem kønnene, hvor forskellen mellem piger og drenge er på seks procentpoint.

⁷ Se evt. tabel 8 i appendiks 1.1.

Tabel 4: Fuldførelsesprocenter 2007, fordelt på uddannelse, køn og etnicitet.

Uddannelse og køn	Dansk herkomst	Udenlandsk herkomst	Total
Stx			
Dreng	82 %	70 %	81 %
Piger	85 %	76 %	84 %
Total	84 %	73 %	83 %
Hf			
Dreng	69 %	63 %	68 %
Piger	74 %	68 %	74 %
Total	73 %	65 %	72 %
Hhx			
Dreng	81 %	73 %	80 %
Piger	81 %	67 %	80 %
Total	81 %	70 %	80 %
Htx			
Dreng	74 %	66 %	74 %
Piger		73 %	
Total	74 %	68 %	73 %

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note1: Der mangler data for htx piger med dansk herkomst.

Note2: Fuldførelsesprocenterne for 2007 er modelberegne, da elever, der påbegyndte uddannelsen i 2007, endnu ikke har afsluttet uddannelsen.

Hvis man ser på de fire grupper af elever fordelt på køn og etnicitet, og hvor eleverne klarer sig bedst i forhold til at fuldføre en gymnasial uddannelse, er tendensen således:

- Piger med dansk herkomst klarer sig bedst på stx og dårligst på hf
- Piger med udenlandsk herkomst klarer sig bedst på stx og dårligst på hhx
- Dreng med dansk herkomst klarer sig bedst på stx og dårligst på hf
- Dreng med udenlandsk herkomst klarer sig bedst på hhx og dårligst på hf.

3.2.2 Den gennemsnitlige studietid for afbrudte elever

De afbrudte elever i 2007 på de treårige uddannelser er i gennemsnit faldet fra efter godt 12 måneder, mens hf'erne er faldet fra efter godt ni måneder⁸. Gennemsnittet i perioden 1997-2007 ligger dog lidt højere på 13-14 måneder for de treårige uddannelser og knap 12 måneder for hf. For hf er det primært i perioden 2006-07, at den gennemsnitlige studietid før afbrud er faldet.

⁸ Den gennemsnitlige studietid for afbrudte elever defineres som det gennemsnitlige antal studiemåneder, der går fra eleven starter, til eleven afbryder en uddannelse, opgjort for dem, som har afbrudt et givent tællingsår (1/10-30/9).

I tabel 5 nedenfor vises de regionale forskelle i den gennemsnitlige studietid for afbrudte hf'ere. I Region Hovedstaden går der i gennemsnit kun 8,3 måneder, før en elev falder fra. I Region Sjælland går der 11,5 måneder. Der er ubetydelige regionale forskelle på de øvrige uddannelser.

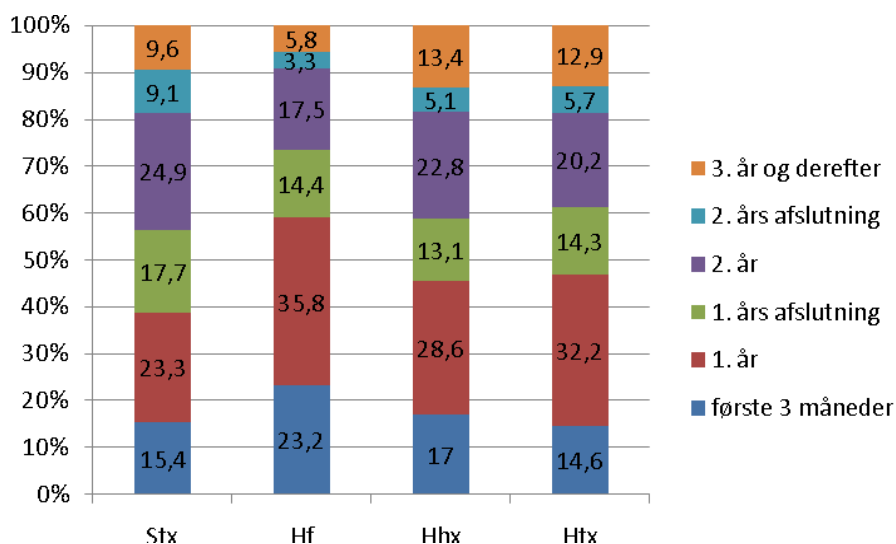
Tabel 5: Den gennemsnitlige studietid i måneder for hf'ere, der afbrød deres uddannelse i 2007.

Region	Antal måneder
Hovedstaden	8,3
Midtjylland	10,7
Nordjylland	9,9
Sjælland	11,5
Syddanmark	8,7
Total	9,5

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

De fleste elever falder fra i løbet af første år på alle uddannelser, se figur 6. På hf sker 23 % af frafaldet (afbrud) inden for de første tre måneder. For de øvrige uddannelser er der en tendens til, at mere end 25 % af frafaldet sker på andet år. En oversigt findes i tabel 6 i appendiks 1.1.

Figur 6: Afbrudte 2007, fordelt på uddannelse og tidspunkt for afbrud.

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note1: 1. år indeholder månederne 4-9 efter tilgang. 1. års afslutning indeholder månederne 10-11. 2. år indeholder månederne 12-21. 2. års afslutning indeholder månederne 22-23 og 3. år indeholder måneder 24 og derover.

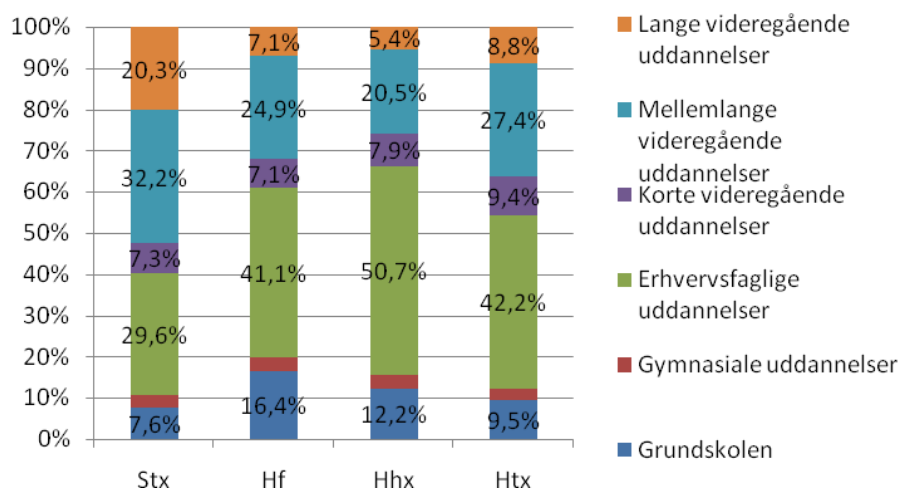
Note2: Treårige hf er med, men der er få. Resten er elever, der har brugt mere end to år på at tage hf.

3.2.3 Forældrebaggrunden har betydning

Forældrene til de elever, der påbegynder en gymnasial uddannelse har primært en erhvervsuddannelse eller en mellemlang videregående uddannelse, se figur 7.

Samme tendens ses for perioden 2003-07. Der ses i hele rapporten på den højeste fuldførte uddannelse blandt forældrene⁹.

Figur 7: Tilgange 2005-06, fordelt på forældres højeste fuldførte uddannelse.

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Stx vælges klart af elever, der har forældre med en videregående uddannelse. Det gælder for op mod 60 % af eleverne på stx. Heraf har hver femte stx'er forældre med en lang videregående uddannelse. Til sammenligning har 34 % af eleverne på hhx forældre med en videregående uddannelse, mens det er 45 % af eleverne på htx og 39 % af eleverne på hf.

På hf, hhx og htx er det under 9 % af eleverne, der kommer fra hjem med en lang videregående uddannelse. På hf er det godt 16 % af eleverne, hvis forældre kun har grundskolen som uddannelsesmæssig baggrund.

Der er en tendens til, at jo højere uddannelse elevens forældre har, jo mindre tilbøjelig er eleven til at afbryde sin gymnasiale uddannelse. Det viser alle beregninger i rapporten. På stx og htx er elever, der har forældre med en erhvervsuddannelse overrepræsenteret blandt elever, der afbryder uddannelsen. Det modsatte er tilfældet på hf og hhx.

Hvis man ser på elevernes uddannelsesbaggrund, inden de starter på en gymnasial uddannelse, er der tydelige forskelle på, hvilken uddannelse de kommer med, og hvordan de klarer sig i forhold til frafald. Elevernes forældrebaggrund spiller ind

⁹ Hvis eksempelvis moderen har en gymnasial uddannelse, mens faderen ingen uddannelse har, er højeste forældreuddannelse gymnasial uddannelse. Forældreuddannelsen er opgjort i det år, personen fylder 13 år. Barnets forældre er de personer, der har den juridiske myndighed over barnet.

her, idet det viser sig, at der er en sammenhæng mellem, hvilken uddannelse eleverne kommer med, og hvilken forældrebaggrund eleverne har. De grupper af elever, der klarer sig bedst i forhold til frafald, har forældre med højere uddannelser.

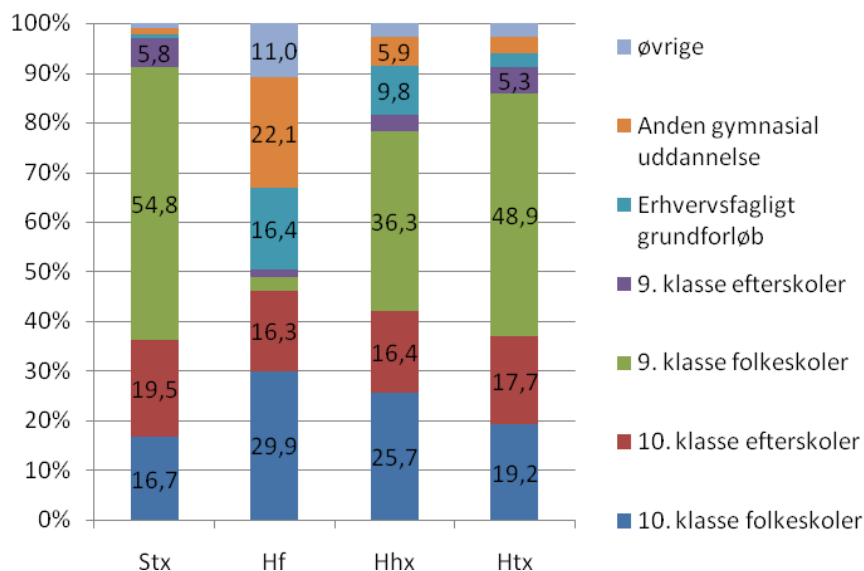
3.2.4 Elevernes uddannelsesbaggrund

Der er tydelige forskelle på de fire gymnasiale uddannelser, når man kigger på hvilken uddannelsesbaggrund, eleverne kommer med, se figur 8 nedenfor og tabel 7 i appendiks 1.1. På de treårige uddannelser kommer de fleste af eleverne fra 9. klasse, mens de fleste hf'ere kommer med en baggrund fra 10. klasse på folkeskoler og en anden gymnasial uddannelse.

Elever, der kommer fra 9. klasse på folkeskoler og 10. klasse på efterskoler, er mindre tilbøjelige til at afbryde deres treårige gymnasiale uddannelse sammenlignet med elever, der kommer med anden uddannelsesbaggrund. På hf kommer eleverne med mere forskellig baggrund, såsom erhvervsfagligt grundforløb og anden gymnasial uddannelse. Hf'ere, der kommer fra 10. klasse, klarer sig bedst i forhold til ikke at afbryde uddannelsen.

På hf, hhx og htx er elever med et erhvervsfagligt grundforløb overrepræsenteret blandt elever, der afbryder uddannelsen i op til to år efter start.

Figur 8: Tilgange 2007 for hver af de fire gymnasiale uddannelser, fordelt på den uddannelse eleven kommer fra.

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note: Med til folkeskole hører også friskoler.

3.2.5 Elevernes overgang til ny uddannelse

Elever, der afbryder den påbegyndte uddannelse, kan deles op i to grupper; de der hurtigt¹⁰ går videre til en ny uddannelse og de, der ikke er i gang med en ny uddannelse 15 måneder efter afbrud. I afsnit 3.7 gives en sammenligning af disse to grupper af afbrudte elever.

På stx, hf og hhx er andelen af afbrudte elever, der ikke går videre til en ny uddannelse inden for 15 måneder, stigende. På hf er det op mod 70 % af de afbrudte elever.

På htx vælger de fleste afbrudte elever (godt 37 %) at gå videre til en erhvervsfaglig uddannelse, hvorimod de fleste elever på de øvrige uddannelser ikke er at finde på en ny uddannelse 15 måneder efter afbrud.

På de erhvervsgymnasiale uddannelser er der ingen forskel på piger og drenges adfærd i forhold til at gå videre på en ny uddannelse. På hf er der stor forskel, hvor drengene er mindre tilbøjelige til at gå i gang med en ny uddannelse inden for 15 måneder. I 2006 var det godt 500 afbrudte drenge på hf, der ikke var i gang med en ny uddannelse inden for 15 måneder. På stx og hhx er der en tendens til, at afbrudte elever med udenlandsk herkomst er mindre tilbøjelige til at gå i gang med en ny uddannelse inden for 15 måneder, sammenlignet med elever med dansk herkomst. På stx var det i 2006 godt 300 afbrudte elever og på hhx godt 100 afbrudte elever, der ikke var i gang med en ny uddannelse indenfor 15 måneder. På hf og htx er der ingen forskel på etnicitet.

På hhx og htx betyder det faktum, at forældrene har en videregående uddannelse, at den afbrudte elev er mere tilbøjelig til at gå hurtigt i gang med en ny uddannelse. Dette er ikke tilfældet på de almengymnasiale uddannelser. For alle uddannelser er der en tendens til, at afbrudte elever, hvis forældre har en erhvervsuddannelse, er hurtigere i gang med en ny uddannelse, sammenlignet med øvrige forældreuddannelser.

---

¹⁰ Med hurtigt menes, at eleven er i gang inden for 15 måneder efter afbrud.

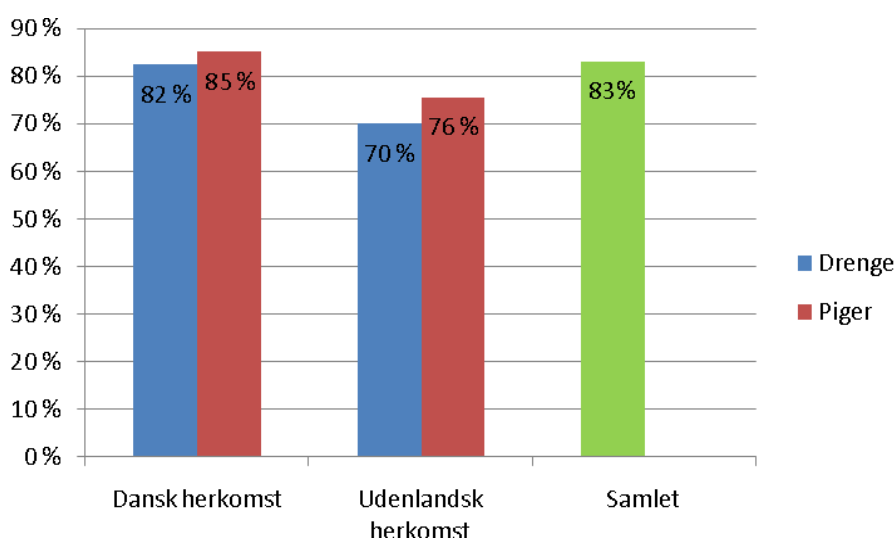
3.3 Stx

3.3.1 Køn og etnicitet

Stx er især populær blandt pigerne. Af de elever, der påbegyndte stx i 2007 var 61 % piger. Kun 9 % af eleverne havde anden etnisk herkomst end dansk. For de faktiske antal, se tabel 8 i appendiks 1.1.

Figur 9 viser fuldførelsesprocenter for den årgang, der påbegyndte stx i 2007. Det ses, at 83 % af eleverne forventes at fuldføre. Det er piger med dansk herkomst, der er mest tilbøjelige til at fuldføre stx. Her er fuldførelsesprocenten 85 %, mens den for drengene med udenlandsk herkomst er 70 %. Drengene med udenlandsk herkomst udgør en mindre andel på 3 % (svarende til 827 elever) af eleverne, der påbegyndte stx i 2007.

Figur 9: Fuldførelsesprocenter 2007 for stx, fordelt på herkomst og køn.

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note: Fuldførelsesprocenterne for 2007 er modelberegne, da elever, der påbegyndte uddannelsen i 2007, endnu ikke har afsluttet uddannelsen.

3.3.2 Forældrebaggrund

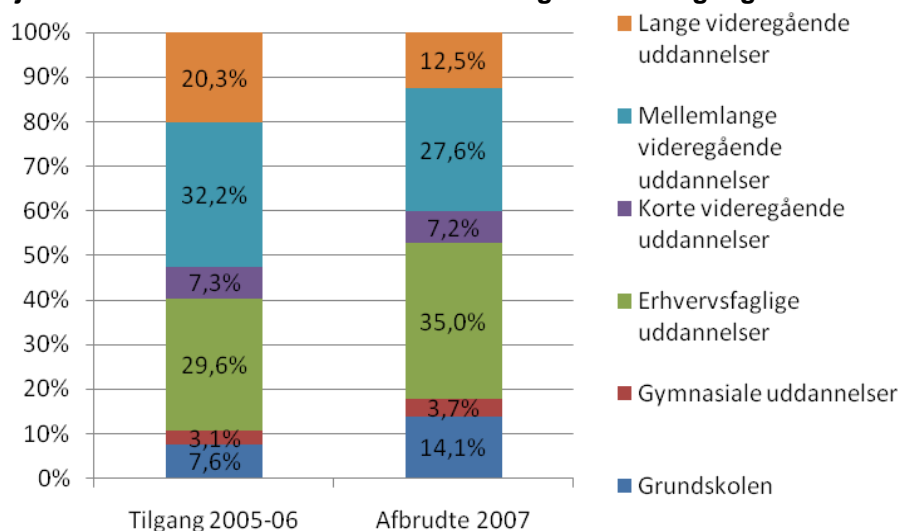
Stx'erne kommer primært fra hjem, hvor forældrenes højeste uddannelse er en mellemlang videregående uddannelse, se figur 10. Det gælder for godt 30 % af eleverne, der påbegyndte i 2005 og 2006, og det er samme mønster over tid¹¹. Hvis elevens forældre har en videregående uddannelse, er eleven mindre tilbøjelig

¹¹ Der vises en række figurer med tilgang 2005-06 og afbrud 2007 fordelt på forældrebaggrund og elevens uddannelsesbaggrund, se evt. metodeafsnit 3.8.

til at afbryde sin uddannelse sammenlignet med de elever, der kommer fra hjem, hvor forældrenes højeste uddannelse er erhvervsuddannelser, gymnasiale uddannelser eller grundskolen. Hver femte elev, der starter på stx, har forældre med en lang videregående uddannelse. Hvis man kigger på fordelingen af de elever, der afbryder stx, udgør denne gruppe kun 12 %.

Figur 10: Stx'ere, der har afbrudt uddannelsen 2007, fordelt på forældres højeste fuldførte uddannelse. Der sammenlignes med tilgange 2005-06.

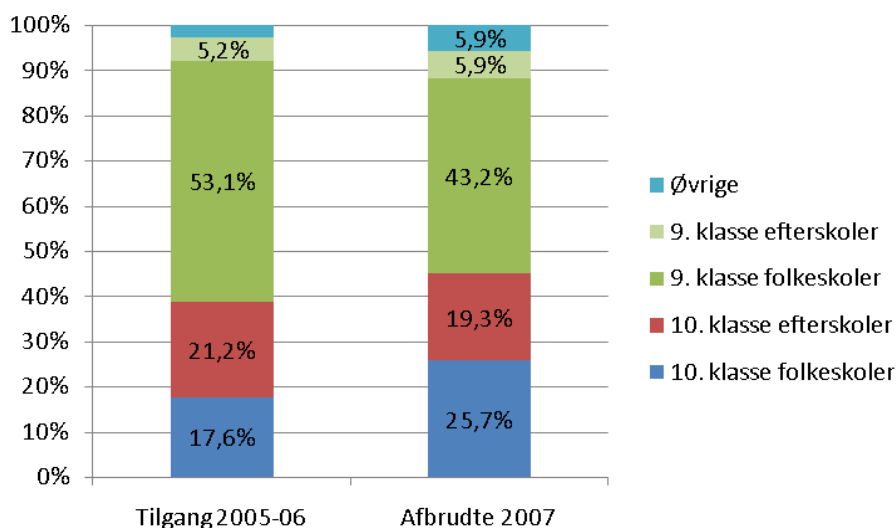
Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

3.3.3 Elevernes uddannelsesbaggrund

Stx'erne kommer primært fra 9. eller 10. klasse. Hvis man ser på tilgang og afbrud fordelt på uddannelsesbaggrund, er det tydeligt at de elever, der kommer fra 9. klasse på folkeskoler og 10. klasse på efterskoler er mindst tilbøjelige til at afbryde stx, se figur 11.

Disse elever kommer typisk fra hjem, hvor forældrene har længere uddannelser, sammenlignet med de elever, der går i 10. klasse på en folkeskole, se figur 12.

Figur 11: Stx'ere, der har afbrudt uddannelsen 2007, fordelt på elevens uddannelsesbaggrund. Der sammenlignes med tilgange 2005-06.

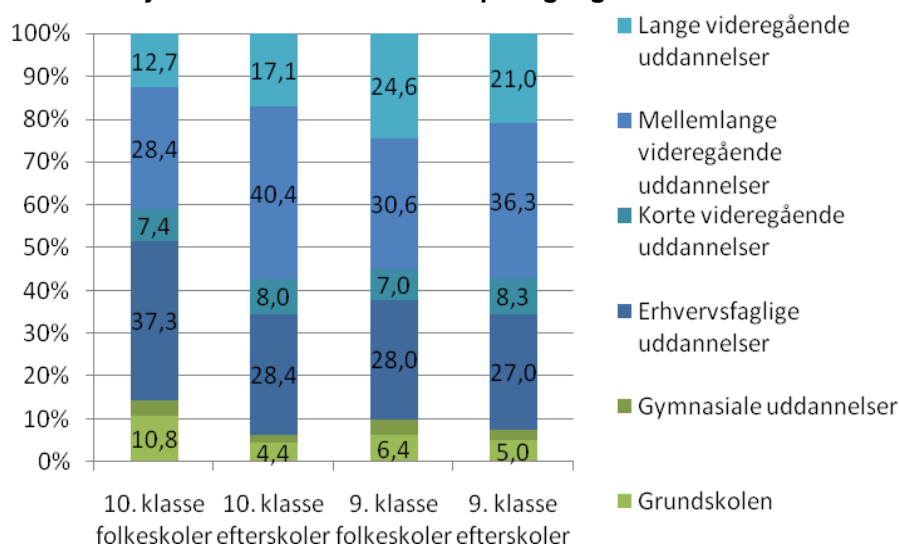
Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note: Uddannelsesbaggrunden er den seneste uddannelse, eleven har påbegyndt inden stx.

Det ses i figur 12 og figur 13, at 62 % af eleverne, der påbegyndte stx i 2005-06 fra 9. klasse på folkeskoler, havde forældre med en videregående uddannelse, heraf 25 % med en lang videregående uddannelse. Ser man på afbrudte året efter i 2007, er fordelingen anderledes. Der har kun 50 % af de afbrudte forældre med en videregående uddannelse. Til en sammenligning har godt 12 % af eleverne, der kommer fra 10. klasse på folkeskoler, forældre med lang videregående uddannelse. Det er tydeligt, at jo mere uddannelse forældrene har, jo mindre sandsynlighed er der for, at eleven afbryder.

Det giver en indikation af, at forældrebaggrunden betyder mere for en elevs sandsynlighed for at afbryde stx, end hvilken uddannelsesbaggrund eleven kommer med. Forældrenes uddannelses betydning for elevens afbrud er mest tydelig for de elever, der kommer fra 9. klasse på folkeskoler, se figur 13.

Figur 12: Tilgang for elever på stx, fordelt på grundskolebaggrund og forældres højeste uddannelse. Der ses på tilgange 2005-06.

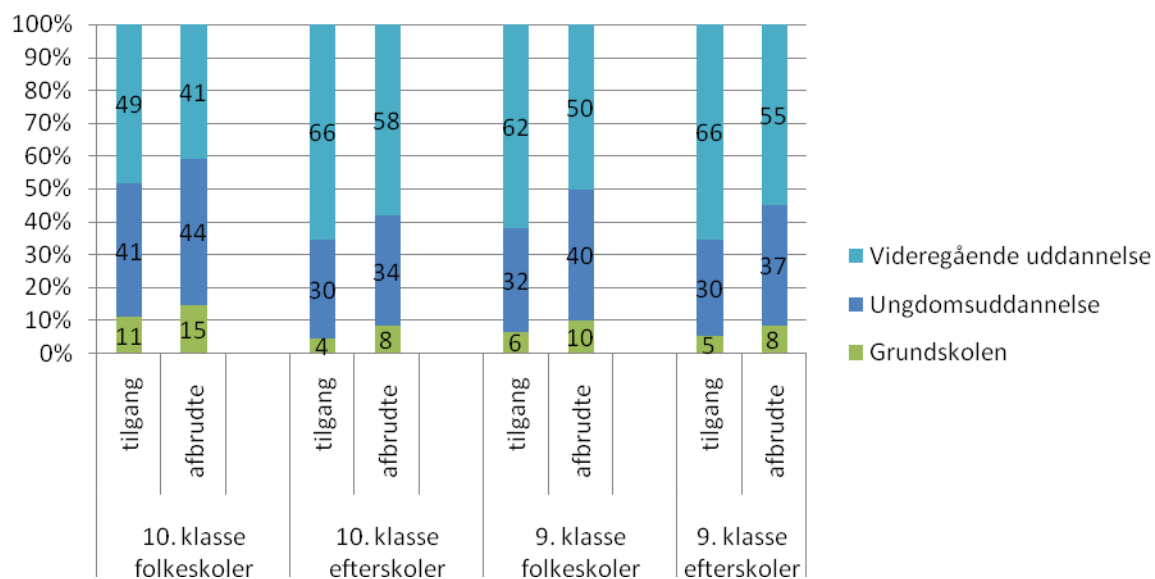
Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note1: Uddannelsesbaggrunden er den seneste uddannelse, eleven har påbegyndt inden stx.

Note2: Grundskolen indeholder også uoplyst og lange videregående uddannelser indeholder også ph. d.

Note3: Med til folkeskole hører også friskoler.

Figur 13: Tilgang og afbrud for elever på stx, fordelt på grundskolebaggrund og forældres højeste uddannelse. Der ses på tilgange 2005-06 og afbrudte 2007.

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note1: Uddannelsesbaggrunden er den seneste uddannelse, eleven har påbegyndt inden stx.

Note2: Grundskolen indeholder også uoplyst.

Note3: Med til folkeskole hører også friskoler.

3.4 Hf

3.4.1 Alder ved tilgang og afbrud

I tabel 6 og tabel 7 vises hf-elevernes aldersfordeling ved tilgang og afbrud. Det ses, at de fleste er 17 år, når de starter på hf, og de fleste er 18 år, når de afbryder. Der er forskelle i procentfordelingerne ved tilgang og afbrud, og heraf ses, at jo ældre eleverne er, når de påbegynder hf, jo mere tilbøjelige er de til at afbryde.

Tabel 6: Hf-elevers fordeling af alder ved tilgang 2005-06, i procent.

Alder ved tilgang	Tilgang 2005-06
16	13,5
17	33,4
18	22,5
19	12,7
20 og derover	18,0
Total	100,0

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Tabel 7: Hf-elevers fordeling af alder ved afbrud 2007, i procent.

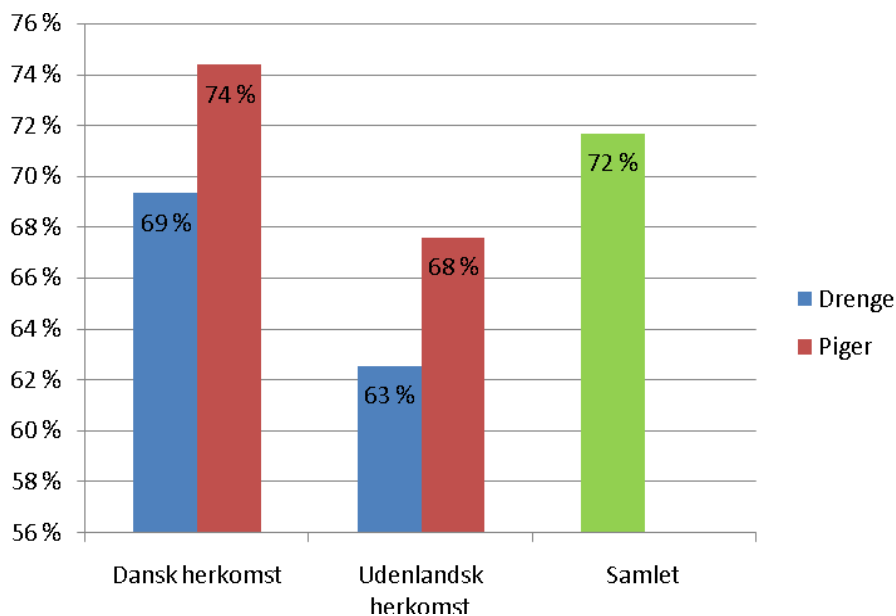
Alder ved afbrud	Afbrud 2007
17	16,2
18	28,6
19	21,5
20	14,3
21 og derover	19,5
Total	100,0

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

3.4.2 Herkomst og køn

Hf er ligesom stx især populær blandt pigerne. Af de elever, der påbegyndte hf i 2007, var 63 % piger. 12 % af eleverne havde anden etnisk herkomst end dansk. For de faktiske antal, se tabel 8 i appendiks 1.1.

Det forventes, at knap 72 % af de elever, der påbegyndte hf i 2007, vil fuldføre, se figur 14. Det er piger med dansk herkomst, der er mest tilbøjelige til at fuldføre hf. Her er fuldførelsesprocenten 74, mens den for drengene med udenlandsk herkomst er 63 %. Drengene med udenlandsk herkomst udgør med 5 % (svarende til 237 elever) en mindre andel af eleverne, der påbegyndte hf i 2007.

Figur 14: Fuldførelsesprocenter 2007 for hf, fordelt på herkomst og køn.

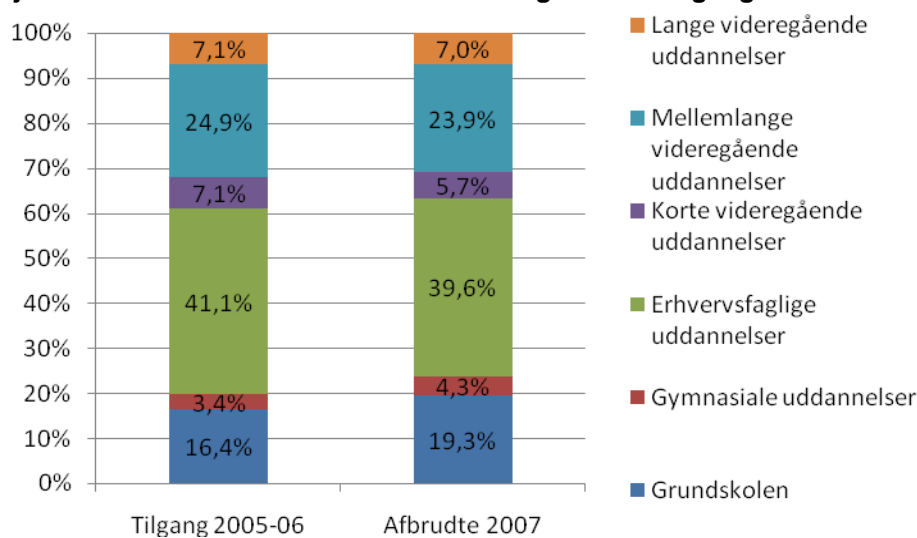
Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note: Fuldførelsesprocenterne for 2007 er modelberegnete, da elever, der påbegyndte uddannelsen i 2007, endnu ikke har afsluttet uddannelsen.

3.4.3 Forældrebaggrund

De fleste hf-elever kommer fra hjem, hvor forældrenes højeste uddannelse er en erhvervsuddannelse, se figur 15. Det gælder for mere end 40 % af eleverne, der startede i 2005 og 2006, og det er samme mønster over tid. Der er en tendens til, at hvis elevens forældre har mindst en erhvervsuddannelse, er eleven mindre tilbøjelig til at afbryde sin uddannelse sammenlignet med de elever, der kommer fra hjem, hvor forældrenes højeste uddannelse er gymnasiale uddannelser eller grundskolen.

Figur 15: Hf-elever, der har afbrudt uddannelsen 2007, fordelt på forældres højeste fuldførte uddannelse. Der sammenlignes med tilgange 2005-06.

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

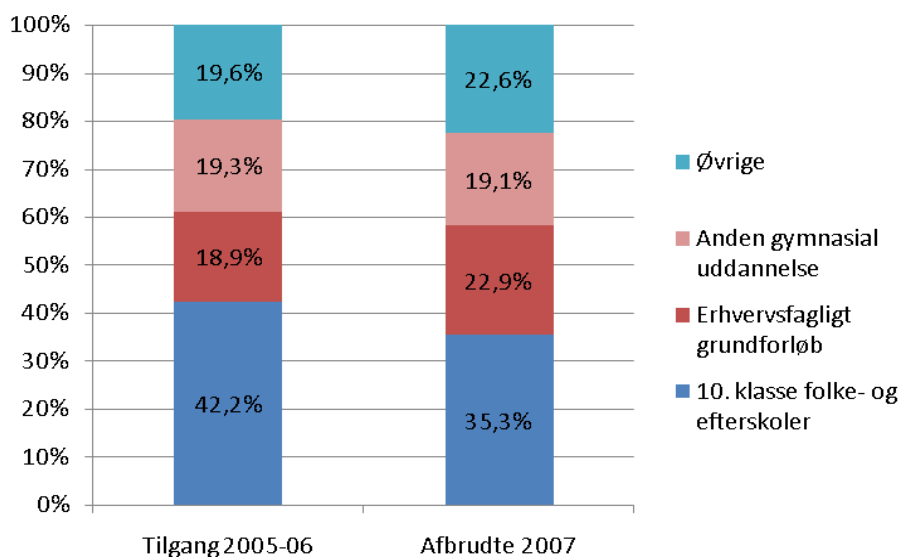
3.4.4 Elevernes uddannelsesbaggrund

Hf-eleverne kommer primært fra 10. klasse, et erhvervsfagligt grundforløb eller en afbrudt gymnasial uddannelse. Hvis man ser på tilgang og afbrud fordelt på uddannelsesbaggrund, er det tydeligt, at de elever, der kommer fra 10. klasse på folke- og efterskoler, er mindst tilbøjelige til at afbryde hf, se figur 16.

Elever, der kommer direkte fra erhvervsfagligt grundforløb¹², er overrepræsenteret blandt de elever, der afbyder hf. Disse elever kommer fra hjem, hvor forældrene i overvejende grad har et lavere uddannelsesniveau, sammenlignet med elever fra 10. klasse og anden gymnasial uddannelse, se figur 17.

¹² 82 % af de elever, der kommer fra erhvervsfagligt grundforløb, har fuldført grundforløbet.

Figur 16: Hf-elever, der har afbrudt uddannelsen 2007, fordelt på elevens uddannelsesbaggrund. Der sammenlignes med tilgange 2005-06.

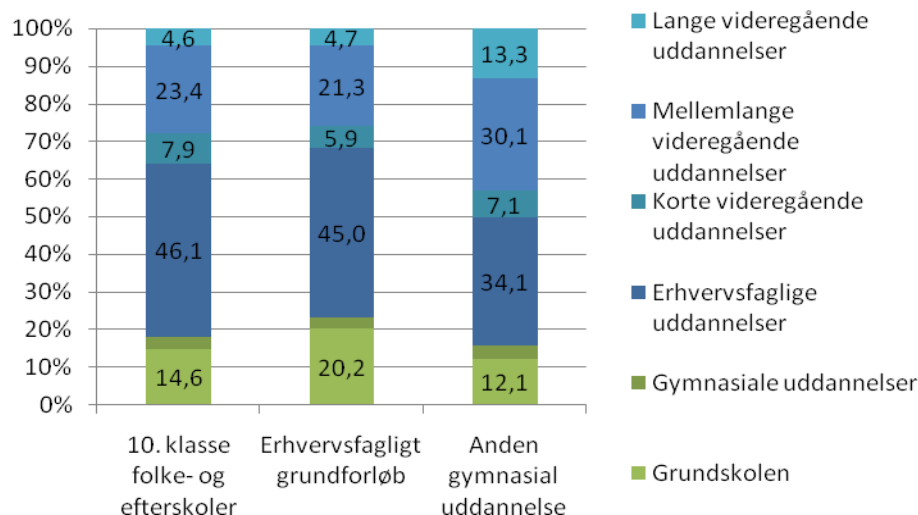

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note: Uddannelsesbaggrunden er den seneste uddannelse eleven har påbegyndt inden hf.

Hver femte elev fra erhvervsfagligt grundforløb har forældre, hvis højeste uddannelse er grundskolen. Det ses i figur 17 og figur 18. Disse elever har en øget sandsynlighed for at afbryde hf. Bemærk at det svarer til omkring 200 elever. Det er mest tydeligt, at forældrenes uddannelse har betydning for elevens afbrud for de elever, der kommer fra 10. klasse og anden gymnasial uddannelse.

Figur 17: Tilgang for elever på hf, fordelt på uddannelsesbaggrund og forældres højeste uddannelse. Der ses på tilgange 2005-06.

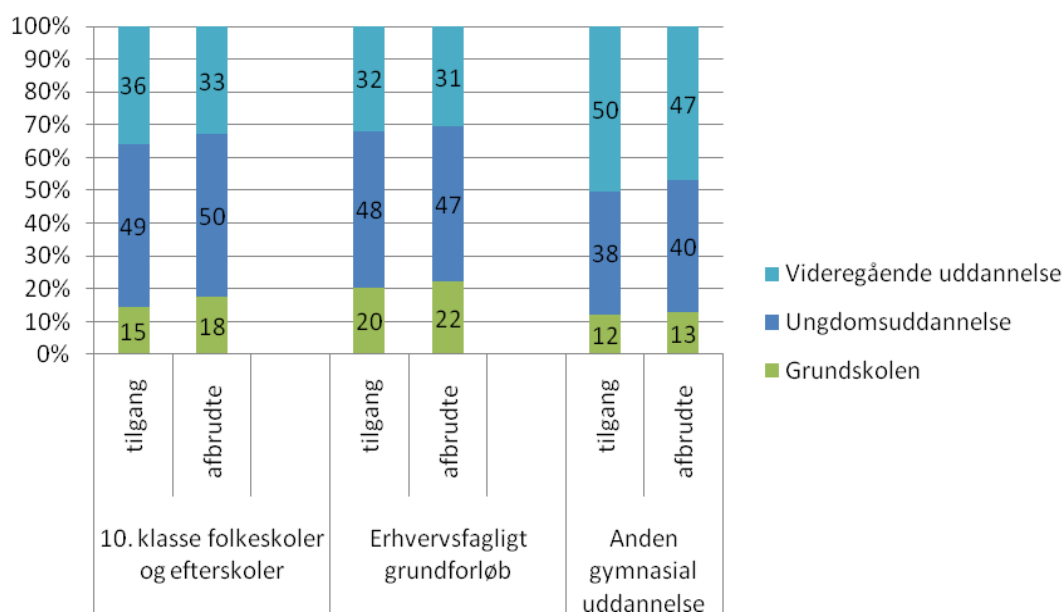

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note1: Uddannelsesbaggrunden er den seneste uddannelse, eleven har påbegyndt inden hf.

Note2: Grundskolen indeholder også uoplyst og lang videregående uddannelse indeholder også ph. d.

Figur 18: Tilgang og afbrud for elever på hf, fordelt på uddannelsesbaggrund og forældres højeste uddannelse. Der ses på tilgange 2005-06 og afbrudte 2007.

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note1: Uddannelsesbaggrunden er den seneste uddannelse, eleven har påbegyndt inden hf.

Note2: Grundskolen indeholder også uoplyst. Med til folkeskole hører også friskoler.

Note3: Det er primært afbrydere fra anden gymnasial uddannelse, der er under 3 % fuldførte. Det er primært fuldførte på erhvervsfagligt grundforløb, 82 % fuldførte.

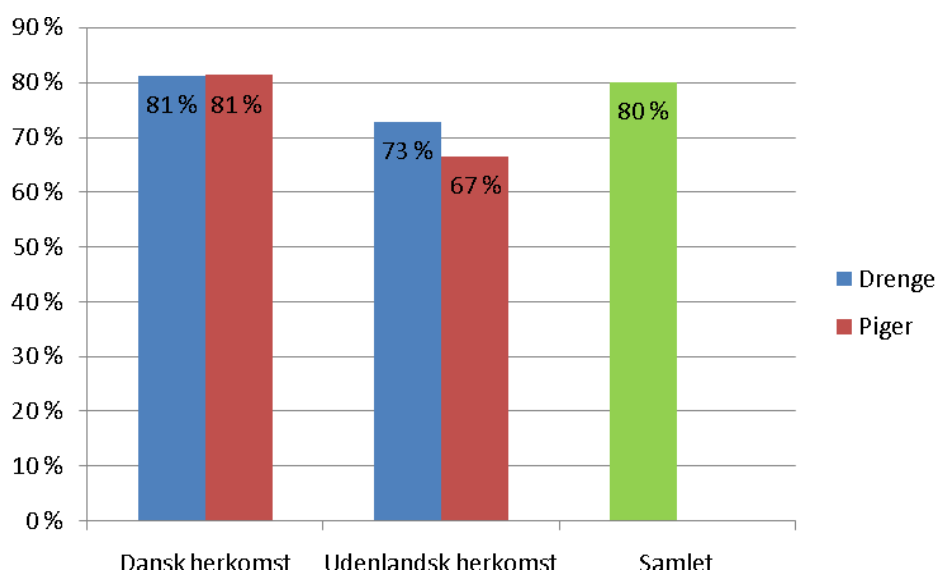
3.5 Hhx

3.5.1 Køn og etnicitet

På hhx er knap 52 % af eleverne, der startede i 2007 drenge, og 9 % af eleverne har en anden etnisk herkomst end dansk. For de faktiske antal, se tabel 8 i appendiks 1.1.

Det forventes, at 80 % af de elever, der påbegyndte hhx i 2007, vil fuldføre, se figur 19. Fuldførelsesprocenten er ens for danske piger og drenge, mens pigerne med udenlandsk herkomst er mindst tilbøjelige til at fuldføre hhx med en fuldførelsesprocent på 67 %. Piger med udenlandsk herkomst udgør en mindre andel på 4 % (svarende til 357 elever) af eleverne, der påbegyndte hhx i 2007.

Figur 19: Fuldførelsesprocenter 2007 for hhx, fordelt på herkomst og køn.

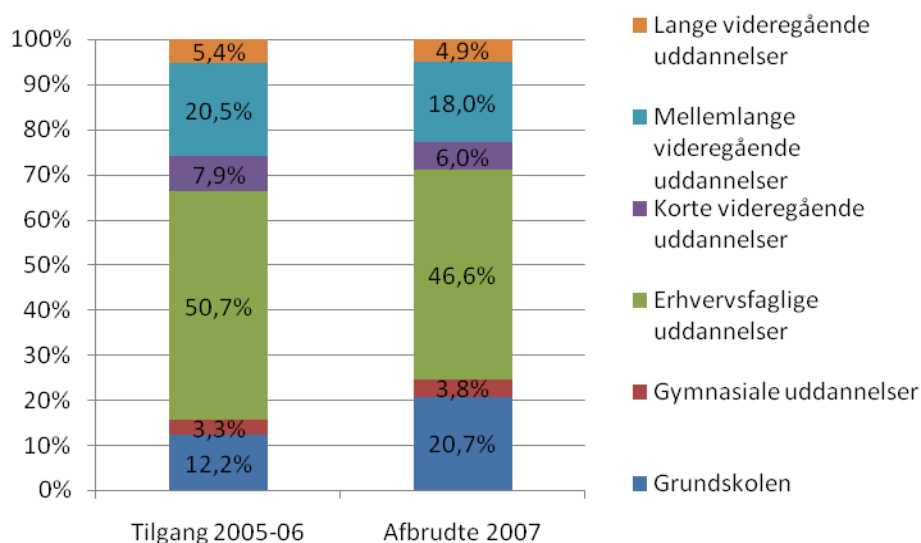
Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note: Fuldførelsesprocenterne for 2007 er modelberegne, da elever, der påbegyndte uddannelsen i 2007, endnu ikke har afsluttet uddannelsen.

3.5.2 Forældrebaggrund

Mere end halvdelen af eleverne, der starter i hhx har forældre med en erhvervsuddannelse, se figur 20. Figuren indikerer, at hvis forældrenes højeste uddannelse er mindst en erhvervsuddannelse, er eleven mindre tilbøjelig til at afbryde sin uddannelse sammenlignet med de elever, der kommer fra hjem, hvor forældrenes højeste uddannelse er gymnasiale uddannelser eller grundskolen. Mange af de afbrudte hhx'ere vælger også en erhvervsuddannelse efterfølgende, se afsnit 3.7.3 side 44.

Figur 20: Hhx-elever, der har afbrudt uddannelsen 2007, fordelt på forældres højeste fuldførte uddannelse. Der sammenlignes med tilgange 2005-06.

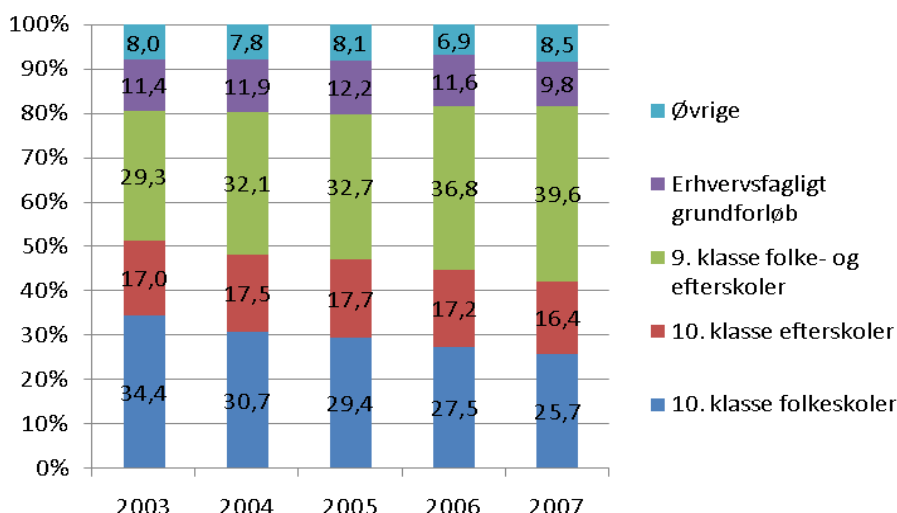

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

3.5.3 Elevernes uddannelsesbaggrund

Hhx-eleverne kommer primært fra 9. og 10. klasse fra folkeskoler, se figur 21¹³. Andelen af elever, der kommer fra 9. og 10. klasse, er konstant i perioden 2003-07, mens fordelingen mellem 9. og 10. klasse har ændret sig. Der er i perioden 2003-07 sket en stigning på 9 procentpoint i andelen af elever, der kommer fra 9. klasse på folkeskoler.

Figur 21: Tilgange 2003-07 for elever på hhx, fordelt på elevens tidligere uddannelse.

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

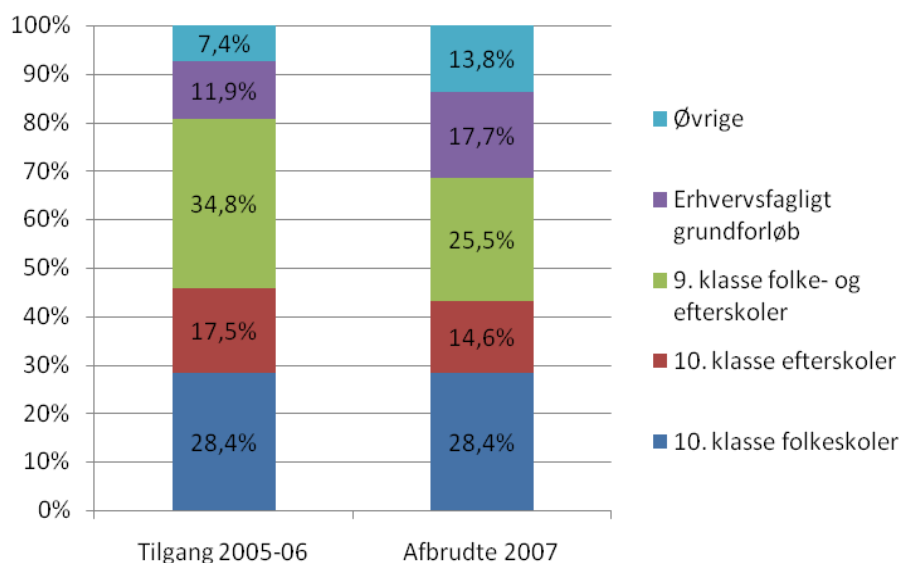
Note: Uddannelsesbaggrunden er den seneste uddannelse, eleven har påbegyndt inden hhx.

¹³ Elever fra 9. klasse på efterskoler udgør kun 3 % af tilgange 2005-06.

Hvis man ser på tilgang og afbrud fordelt på uddannelsesbaggrund, er det tydeligt, at de elever, der kommer fra 9. klasse på folke- og efterskoler og 10. klasse på efterskoler, er mindst tilbøjelige til at afbryde hhx, se figur 22.

Elever, der kommer direkte fra erhvervsfagligt grundforløb (svarende til omkring 1000 elever i hver af årene 2005 og 2006), er overrepræsenteret blandt de elever, der afbyder hhx. Det skal bemærkes, at af de elever, der kommer fra erhvervsfagligt grundforløb, er det knap 80 %, der har fuldført grundforløbet.

Figur 22: Hhx'ere, der har afbrudt uddannelsen 2007, fordelt på elevens uddannelsesbaggrund. Der sammenlignes med tilgange 2005-06.

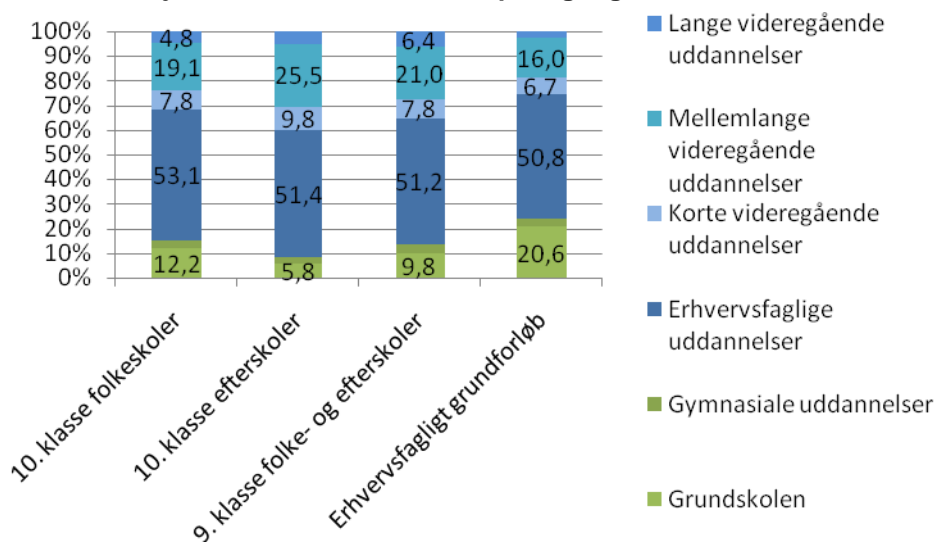
Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note: Uddannelsesbaggrunden er den seneste uddannelse eleven har påbegyndt inden hhx.

Hvis man betragter disse elevers forældrebaggrund i figur 23 og figur 24, er det tydeligt, at de kommer fra hjem med en lavere uddannelsesmæssig baggrund. Mere end hver femte elev fra erhvervsfagligt grundforløb har forældre, hvis højeste uddannelse er grundskolen.

Det ses i figur 23, at hver fjerde elev, der påbegyndte hhx i 2005-06 fra erhvervsfagligt grundforløb, havde forældre med en videregående uddannelse. Ser man på afbrudte året efter i 2007, er fordelingen anderledes. Det er kun 21 % af de afbrudte, der har forældre med videregående uddannelse. Til en sammenligning har 40 % af eleverne, der kommer fra 10. klasse på efterskoler, forældre med en videregående uddannelse. Og blandt de afbrudte elever i 2007 har 36 % forældre med videregående uddannelse. Jo mere uddannelse forældrene har, jo mindre tilbøjelige er eleverne til at afbryde hhx.

Figur 23: Tilgang for elever på hhx, fordelt på uddannelsesbaggrund og forældres højeste uddannelse. Der ses på tilgange 2005-06.

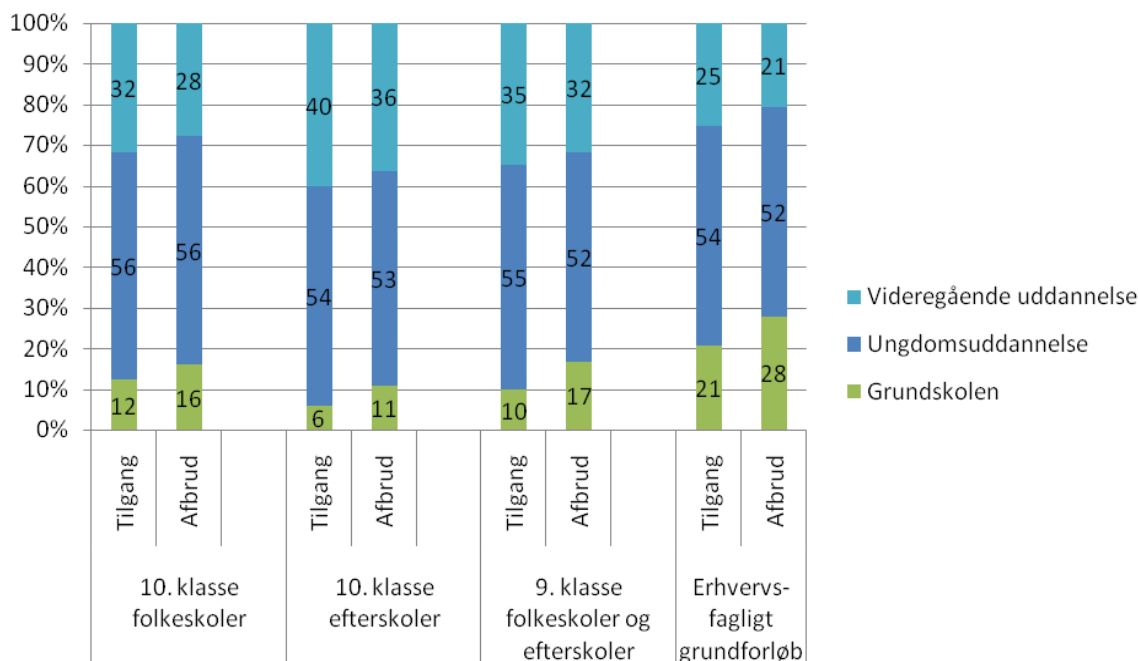
Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note1: Uddannelsesbaggrunden er den seneste uddannelse eleven har påbegyndt inden hhx.

Note2: Grundskolen indeholder også uoplyst. Lange videregående uddannelser indeholder også ph. d.

Note3: Med til folkeskole hører også friskoler.

Figur 24: Tilgang og afbrud for elever på hhx, fordelt på uddannelsesbaggrund og forældres højeste uddannelse. Der ses på tilgange 2005-06 og afbrudte 2007.

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note1: Uddannelsesbaggrunden er den seneste uddannelse, eleven har påbegyndt inden hhx.

Note2: Grundskolen indeholder også uoplyst.. Med til folkeskole hører også friskoler.

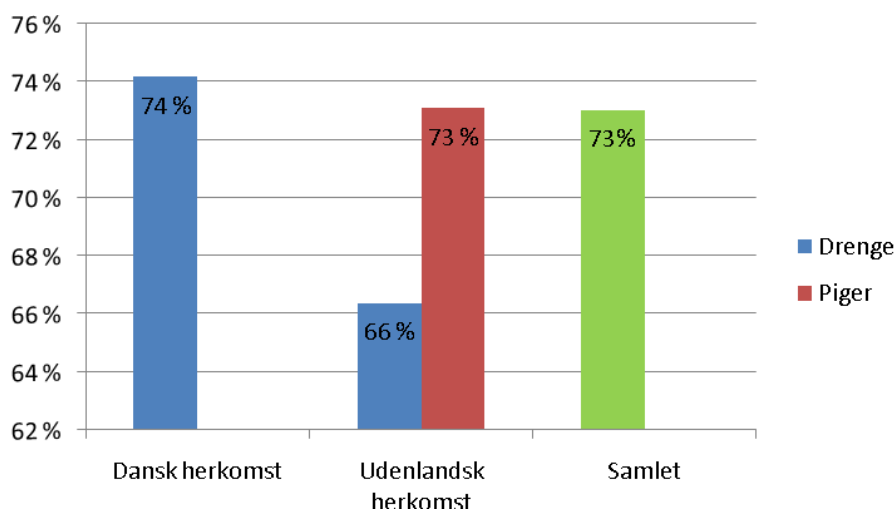
3.6 Htx

3.6.1 Køn og etnicitet

Mere end hver tredje af eleverne, der starter på htx er drenge, og af disse er 7 % af anden etnisk herkomst end dansk. For de faktiske antal, se tabel 8 i appendiks 1.1.

Det forventes, at 73 % af de elever, der påbegyndte htx i 2007, vil fuldføre, se figur 25. Fuldførelsesprocenten for danske drenge er 74 %, mens den for drenge med udenlandsk herkomst er 66 %. Drenge med udenlandsk herkomst udgør en mindre andel på 7 % (svarende til 259 elever) af eleverne, der påbegyndte htx i 2007.

Figur 25: Fuldførelsesprocenter 2007 for htx, fordelt på herkomst og køn.

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

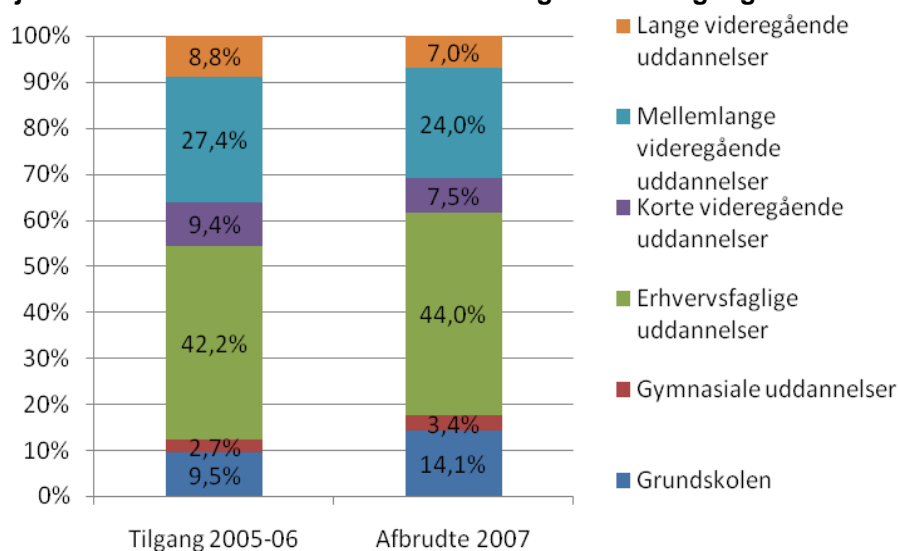
Note1: Ingen data for htx piger med dansk herkomst!

Note2: Fuldførelsesprocenterne for 2007 er modelberegnete, da elever, der påbegyndte uddannelsen i 2007, endnu ikke har afsluttet uddannelsen. Fuldførelsesprocenten for piger med udenlandsk herkomst er beregnet på baggrund af 78 elever, og skal derfor tages med forbehold.

3.6.2 Forældrebaggrund

Mere end halvdelen af eleverne, der starter i htx har forældre med mindst en erhvervsuddannelse, se figur 26. Figuren indikerer, at hvis forældrenes højeste uddannelse er en videregående uddannelse, er eleven mindre tilbøjelig til at afbryde sin uddannelse sammenlignet med de elever, der kommer fra hjem, hvor forældrenes højeste uddannelse er erhvervsuddannelser, gymnasiale uddannelser eller grundskolen. Mange af de afbrudte htx'ere vælger også en erhvervsuddannelse efterfølgende, se afsnit 3.7.4 side 47.

Figur 26: Htx'ere, der har afbrudt uddannelsen 2007, fordelt på forældres højeste fuldførte uddannelse. Der sammenlignes med tilgange 2005-06.

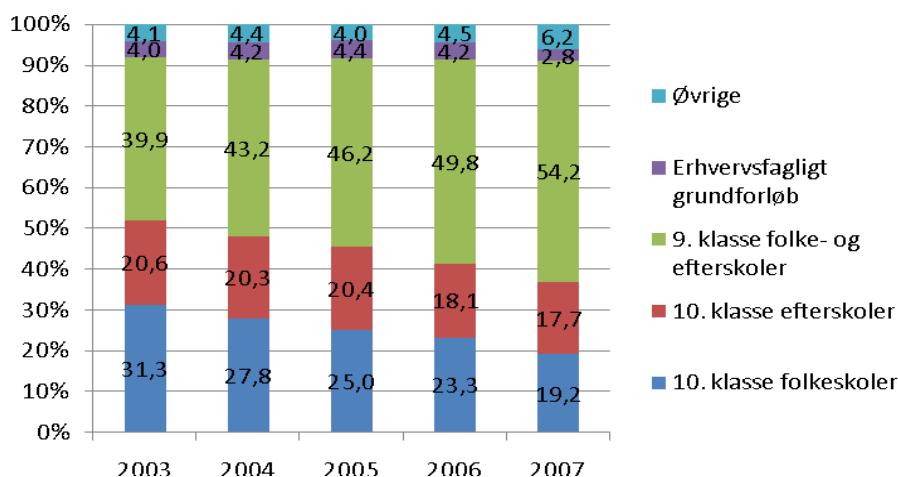

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

3.6.3 Elevernes uddannelsesbaggrund

Mere end halvdelen af eleverne, der starter på htx, kommer direkte fra 9. klasse og primært fra folkeskoler¹⁴, se figur 27. Andelen af elever, der kommer fra 9. og 10. klasse, er konstant i perioden 2003-07, mens fordelingen mellem 9. og 10. klasse har ændret sig markant. Der er i perioden 2003-07 sket en stigning på 14 procentpoint i andelen af elever, der kommer direkte fra 9. klasse.

Figur 27: Tilgang 2003-07 for elever på htx, fordelt på elevens tidligere uddannelse.

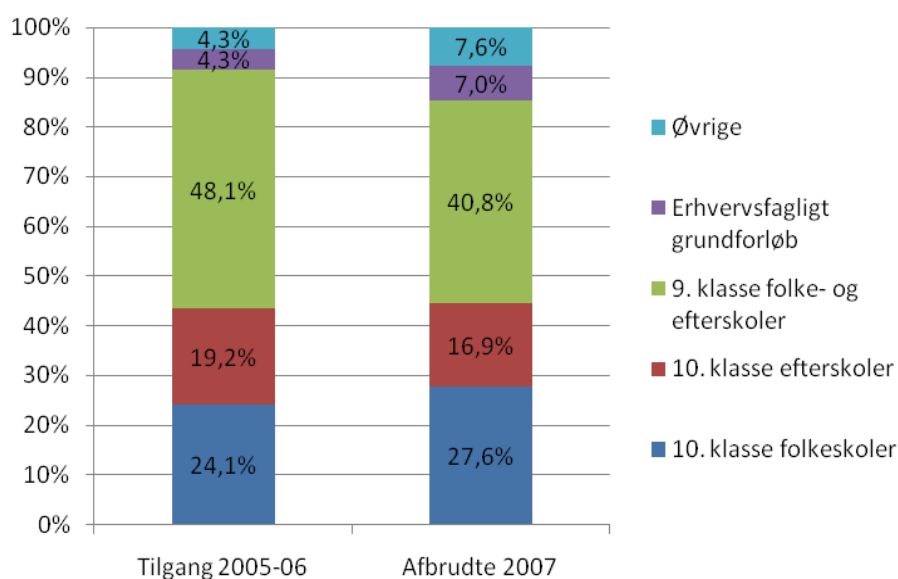
Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note: Uddannelsesbaggrunden er den seneste uddannelse, eleven har påbegyndt inden htx.

¹⁴ Andelen af elever fra 9. klasse på efterskoler, der starter på htx, har været stigende fra 2003 med 2,6 % til 5,3 % i 2007.

Ses der på tilgang og afbrud fordelt på uddannelsesbaggrund, er det tydeligt, at de elever, der kommer fra 9. klasse på folke- og efterskoler og 10. klasse på efterskoler, har mindre sandsynlighed for at afbryde htx, se figur 28. Elever, der kommer direkte fra erhvervsfagligt grundforløb¹⁵ eller 10. klasse på folkeskoler, er overrepræsenteret blandt de elever, der afbryder htx. Der svarer til omkring 1000 elever, heraf 150 fra erhvervsfagligt grundforløb. Betragtes disse elevers forældrebaggrund i figur 29 og figur 30, er det tydeligt, at de kommer fra hjem med et lavere uddannelsesniveau.

Figur 28: Htx'ere, der har afbrudt uddannelsen 2007, fordelt på elevens uddannelsesbaggrund. Der sammenlignes med tilgange 2005-06.

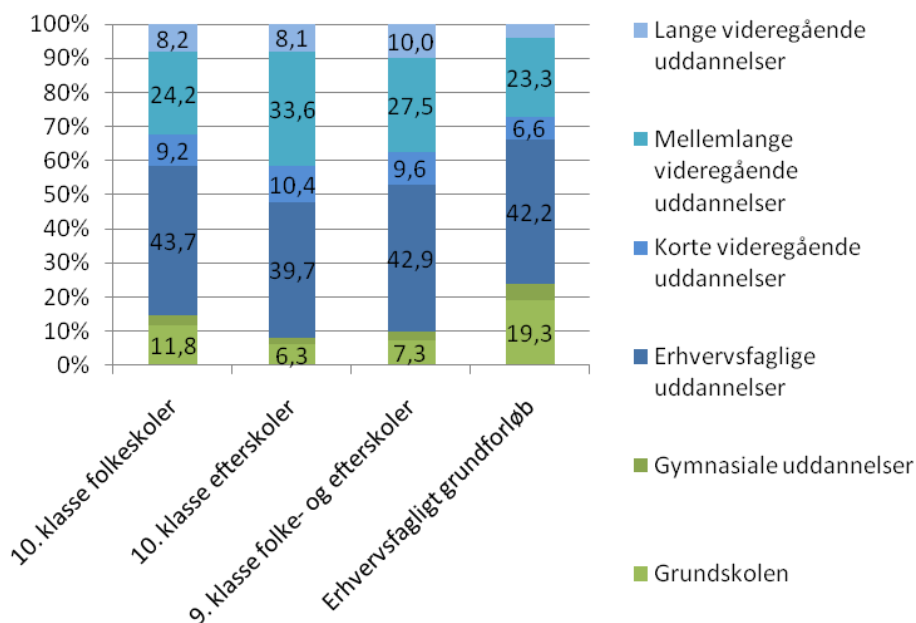
Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note: Uddannelsesbaggrunden er den seneste uddannelse, eleven har påbegyndt inden htx.

Mere end halvdelen af eleverne, der kommer fra 10. klasse på efterskole, har forældre med en videregående uddannelse, og figur 30 indikerer, at disse elever har en mindre sandsynlighed for at afbryde htx. Forældrebaggrundens betydning for en elevs sandsynlighed for at afbryde htx er mest tydelig for elever fra 10. klasse på folkeskoler, 9. klasse og erhvervsfagligt grundforløb.

¹⁵ 75 % af de elever, der kommer fra erhvervsfagligt grundforløb, har fuldført grundforløbet.

Figur 29: Tilgang for elever på htx, fordelt på uddannelsesbaggrund og forældres højeste uddannelse. Der ses på tilgange 2005-06.

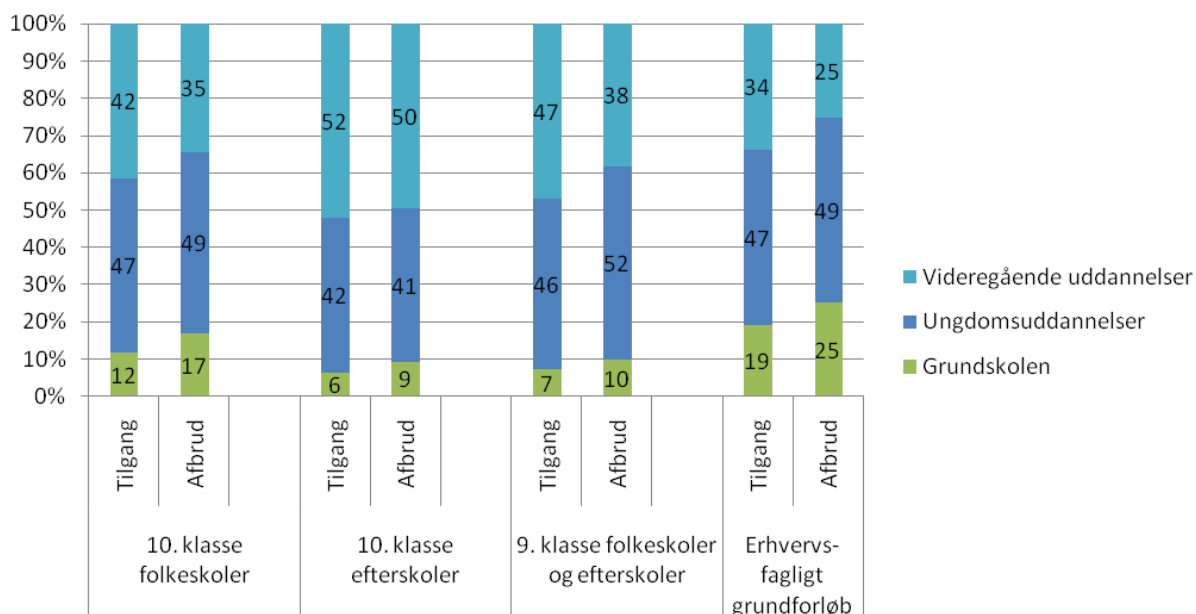
Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note1: Uddannelsesbaggrunden er den seneste uddannelse, eleven har påbegyndt inden htx.

Note2: Grundskolen indeholder også uoplyst. Lange videregående uddannelser indeholder også ph. d.

Note3: Med til folkeskole hører også friskoler.

Figur 30: Tilgang og afbrud for elever på htx, fordelt på uddannelsesbaggrund og forældres højeste uddannelse. Der ses på tilgange 2005-06 og afbrudte 2007.

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note: Uddannelsesbaggrunden er den seneste uddannelse, eleven har påbegyndt inden htx.

3.7 Sammenligning af elever, der afbryder uddannelsen og går videre med ny uddannelse og elever, der ikke går videre

I dette kapitel deles de afbrudte elever op i to grupper:

- Elever der går videre med en ny uddannelse indenfor 15 måneder efter afbrud
- Elever der *ikke* går videre med ny uddannelse indenfor 15 måneder efter afbrud.

I de følgende fire afsnit om elevers overgang til ny uddannelse er tendensen for afbrudte elevers adfærd den samme i perioden 2001-06. Derfor ses kun på seneste registerår 2006. Der ses på overgang til uddannelse inden for 15 måneder¹⁶. For yderligere antagelser, se metodeafsnit 3.8 side 50.

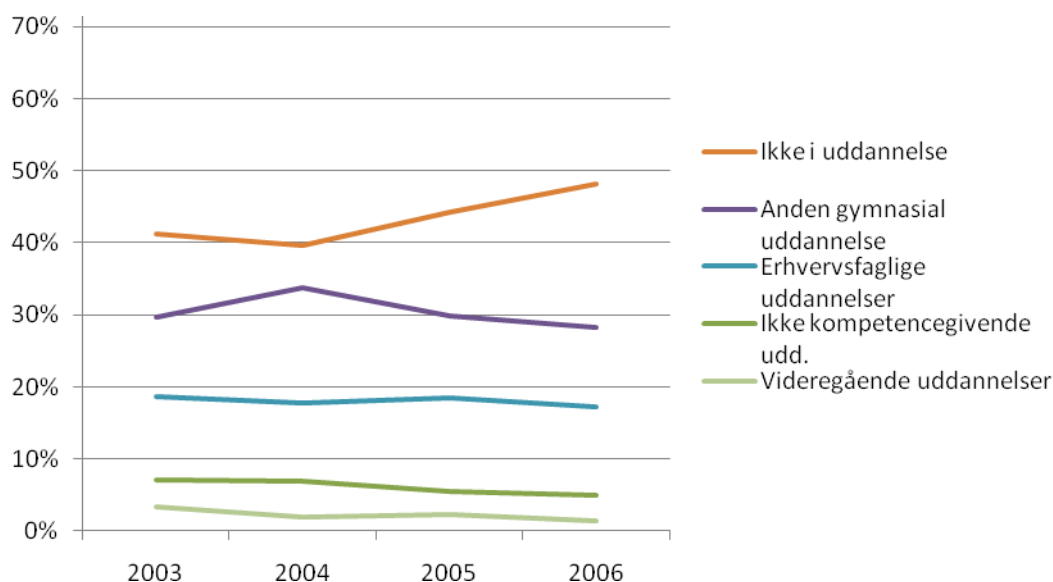
3.7.1 Stx

Andelen af stx'ere, der afbrød uddannelsen og ikke startede på en ny uddannelse inden for 15 måneder, var stigende i perioden 2003-06, se figur 31. I 2006 udgjorde denne gruppe knap 50 % svarende til 1.681 elever. Det er en stigning på knap 7 procentpoint fra 2003 til 2006. De fleste stx'ere (28 % i 2006), der går i gang med en ny uddannelse inden for 15 måneder, starter på en anden gymnasial uddannelse. De fordeler sig med 15 % på hf og 7 % på hhx og de resterende 6 % på øvrige. De, der starter på en kort- eller mellemlang videregående uddannelse, er elever, der har fået merit eller taget supplerende kurser for at opkvalificere sig.

---

¹⁶ Bemærk definitionen af frafald i afsnit 3.1. Det vil sige at en elev, der holder pause fra sin gymnasiale uddannelse (stx, hf, hhx, htx) og starter igen inden for 15 måneder på samme gymnasiale uddannelse ikke tæller som en elev, der har afbrudt uddannelsen.

Figur 31: Stx'ere, der afbrød uddannelsen, fordelt på overgang til ny uddannelse inden for 15 måneder 2003-06.

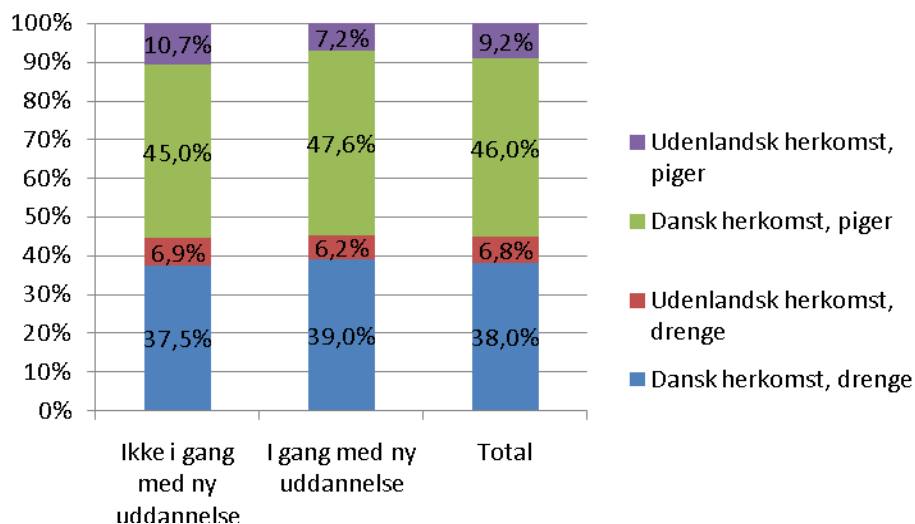
Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note 1: Ikke i uddannelse indeholder også grundskolen, som udgør max 0,8 %. Lange videregående uddannelser udgør max 0,4 %

Overgang til ny uddannelse inden for seks måneder viser samme tendens og vises i figur 1 i appendiks 1.1.

Figur 32 og figur 33 viser forskelle mellem de afbrudte elever, der går videre til en ny uddannelse og de, der ikke går videre inden for 15 måneder efter afbrud. Det ses i figur 32, at piger med udenlandsk herkomst er overrepræsenteret blandt de afbrudte, der ikke går videre til ny uddannelse inden for 15 måneder. I 2006 var det knap 200 piger med udenlandsk herkomst, der afbrød og ikke var i gang med ny uddannelse indenfor 15 måneder. Der er en indikation af, at elever med dansk herkomst er mere tilbøjelige til at gå i gang med ny uddannelse inden for 15 måneder.

Figur 32: Stx'ere, der har afbrudt uddannelsen 2006, og som ikke er i gang med en ny uddannelse inden for 15 måneder sammenlignet med dem, der er i gang med en ny uddannelse og en total for afbrudte. Fordelt på køn og etnicitet.

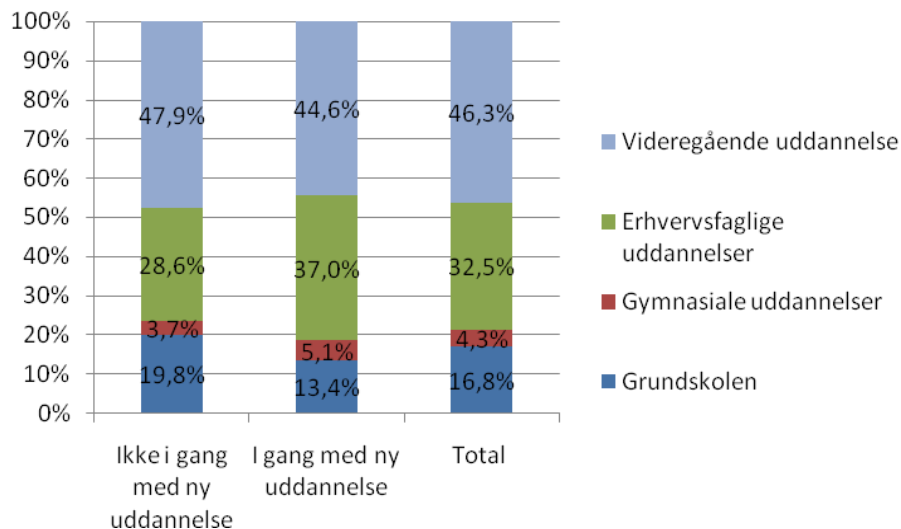
Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note: Elever, der er i gang med ny uddannelse, er enten i gang med en gymnasial uddannelse, en erhvervsuddannelse eller en videregående uddannelse. Ikke-kompetencegivende uddannelser tæller med i kategorien 'ikke i gang med ny uddannelse'.

Figur 31 viser, at 17 % af eleverne, der afbryder stx, går til en erhvervsuddannelse. Hvis forældrene har en erhvervsuddannelse, går den afbrudte stx-elev hurtigere videre til en anden uddannelse, som det ses i figur 33.

Elever med forældre, der har en videregående uddannelse, er overrepræsenteret blandt de afbrudte elever, der ikke går i gang med en ny uddannelse inden for 15 måneder. I 2006 var det omkring 886 elever.

Figur 33: Stx'ere, der har afbrudt uddannelsen 2006, og som ikke er i gang med en ny uddannelse inden for 15 måneder sammenlignet med dem, der er i gang med en ny uddannelse og en total for afbrudte. Fordelt på forældres højeste fuldførte uddannelse.

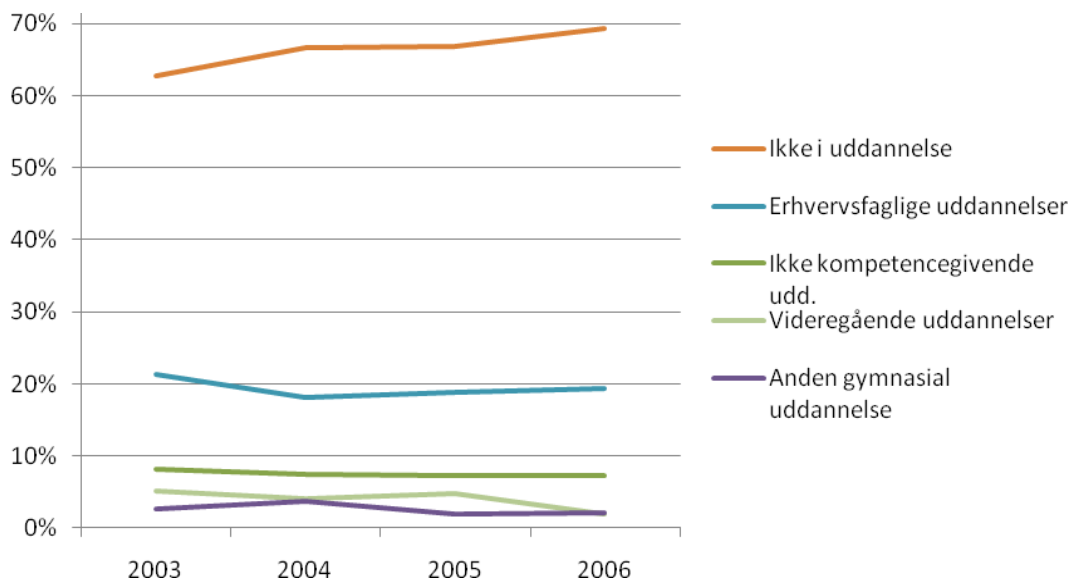
Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note: Elever, der er i gang med ny uddannelse, er enten i gang med en gymnasial uddannelse, en erhvervsuddannelse eller en videregående uddannelse. Ikke-kompetencegivende uddannelser tæller med i kategorien 'ikke i gang med ny uddannelse'.

3.7.2 Hf

Op mod 70 % af hf'ere, der afbryder uddannelsen, starter ikke på en ny uddannelse inden for 15 måneder, se figur 34. I 2006 var det godt 1000 elever. Det er en stigning på 6 procentpoint fra 2003 til 2006. Knap hver femte hf'er, der afbryder, påbegynder en erhvervsuddannelse inden for 15 måneder. I 2006 gik 2,2 % af de afbrudte hf'ere til en anden gymnasial uddannelse inden for 15 måneder, fordelt på 1,5 % til en erhvervs-gymnasial uddannelse og 0,7 % til en anden almengymnasial uddannelse. Af de få afbrudte hf'ere, der vælger en anden gymnasial uddannelse, vælger de fleste (1,2 %) at starte på en hhx. De, der starter på en kort- eller mellemlang videregående uddannelse, er elever, der har fået merit eller taget supplerende kurser for at opkvalificere sig.

Figur 34: Hf'ere, der afbrød uddannelsen, fordelt på overgang til ny uddannelse inden for 15 måneder 2003-06.

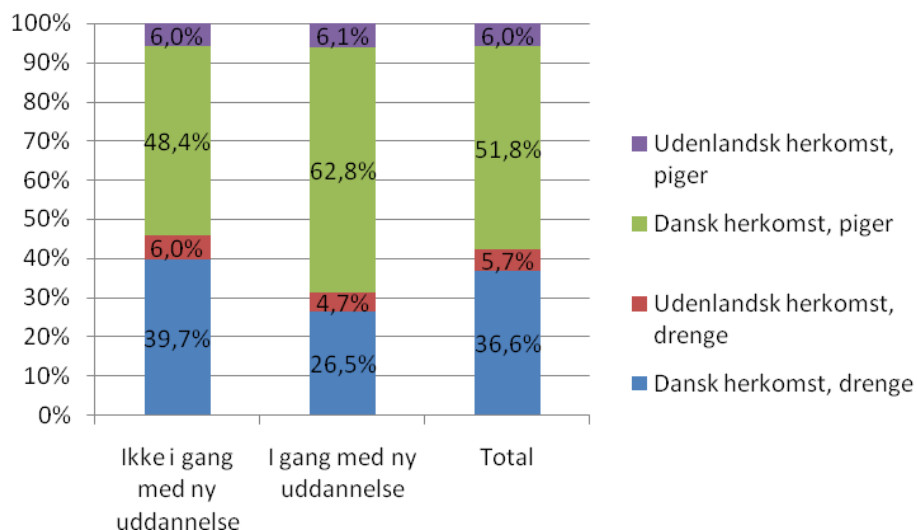
Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note: Uoplyst/ukendt indeholder også grundskolen, som udgør 0,1 %. Lange videregående uddannelser udgør max 0,2 %.

Overgang til ny uddannelse inden for seks måneder viser samme tendens og vises i figur 2 i appendiks 1.1.

Figur 35 og figur 36 viser forskelle mellem de afbrudte elever, der går videre til en ny uddannelse og de, der ikke går videre inden for 15 måneder efter afbrud. Der er stor forskel på pigers og drenges adfærd, hvad angår overgang til ny uddannelse. Det ses i figur 35, at piger med dansk herkomst er overrepræsenteret blandt de afbrudte, der går videre til ny uddannelse inden for 15 måneder. Det er derimod drengene, der ikke går i gang med ny uddannelse inden for 15 måneder. I 2006 var det godt 500 drenge.

Figur 35: Hf'ere, der har afbrudt uddannelsen 2006, og som ikke er i gang med en ny uddannelse inden for 15 måneder sammenlignet med dem, der er i gang med en ny uddannelse og en total for afbrudte. Fordelt på køn og etnicitet.

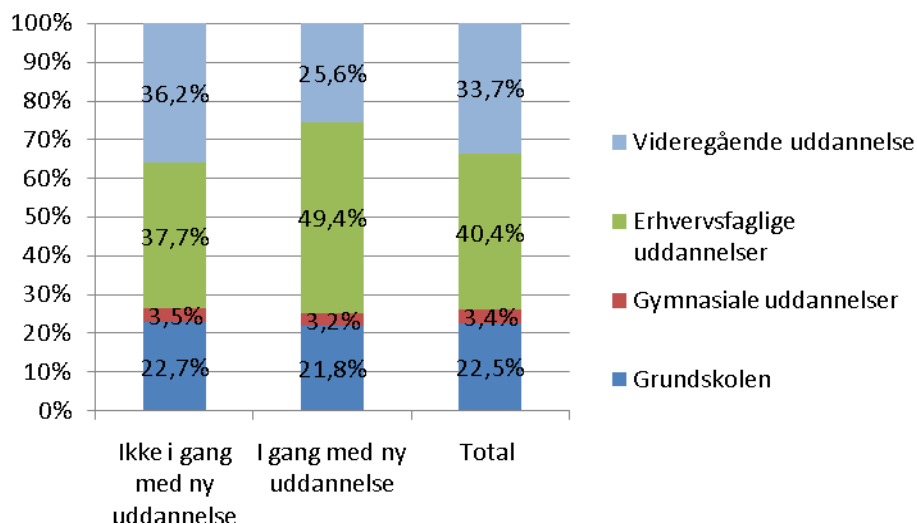

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note: Elever, der er i gang med ny uddannelse, er enten i gang med en gymnasial uddannelse, en erhvervsuddannelse eller en videregående uddannelse. Ikke-kompetencegivende uddannelser tæller med i kategorien 'ikke i gang med ny uddannelse'.

Figur 34 viser, at hver femte elev, der afbryder hf, går til en erhvervsuddannelse. Det viser sig, at hvis forældrene har en erhvervsuddannelse, går den afbrudte hf-elev hurtigere videre til en anden uddannelse, som det ses i figur 36. Der er også på hf en tendens til, at eleverne vælger det, de kender hjemmefra. Elever med forældre, der har en videregående uddannelse, er overrepræsenteret blandt de afbrudte elever, der ikke går i gang med en ny uddannelse inden for 15 måneder. Det skyldes måske, at de ikke oplever, at der er et alternativt valg til hf. I 2006 var det godt 400 elever.

Figur 36: Hf'ere, der har afbrudt uddannelsen 2006, og som ikke er i gang med en ny uddannelse inden for 15 måneder sammenlignet med dem, der er i gang med en ny uddannelse og en total for afbrudte. Fordelt på forældres højeste fuldførte uddannelse.

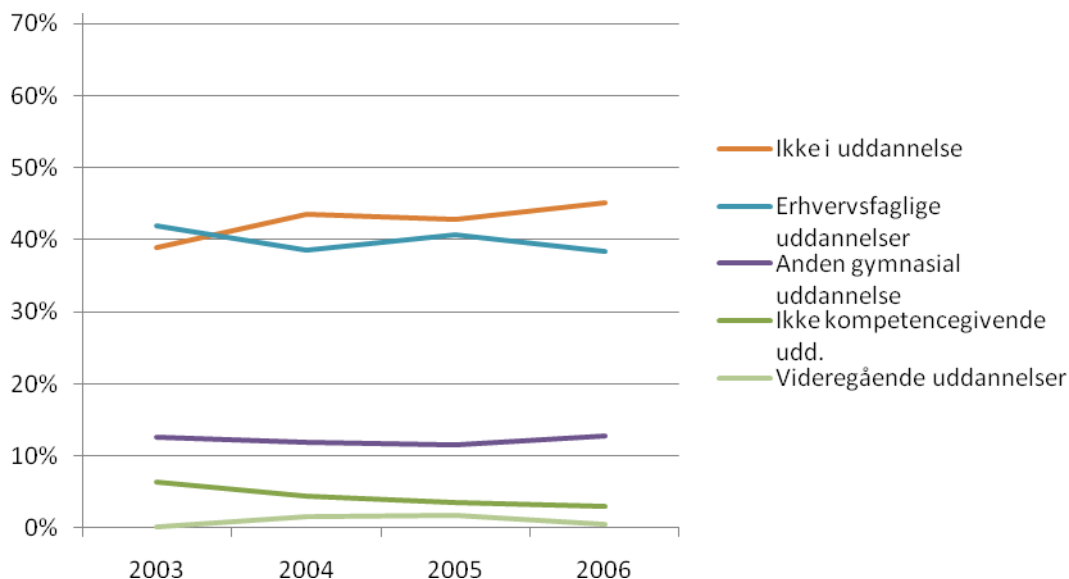
Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note: Elever, der er i gang med ny uddannelse, er enten i gang med en gymnasial uddannelse, en erhvervsuddannelse eller en videregående uddannelse. Ikke-kompetencegivende uddannelser tæller med i kategorien 'ikke i gang med ny uddannelse'.

3.7.3 Hhx

Antallet af hhx'ere, der afbrød uddannelsen og ikke starter på en ny uddannelse inden for 15 måneder, er i perioden 2003-06 steget med godt 6 procentpoint, se figur 37. I 2006 var det godt 45 % (svarende til 831 elever) af de hhx'ere, der afbrød uddannelsen. Knap 40 % af de hhx'ere, der afbryder, starter på en erhvervsuddannelse inden for 15 måneder. Det er godt 12 % af de afbrudte hhx'erne, der starter på en anden gymnasial uddannelse, heraf 6 % på hf og 5 % på stx. De, der starter på en kort- eller mellemlang videregående uddannelse, er elever, der har fået merit eller taget supplerende kurser for at opkvalificere sig.

Figur 37: Hhx'ere, der afbrød uddannelsen, fordelt på overgang til ny uddannelse inden for 15 måneder 2003-06.

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

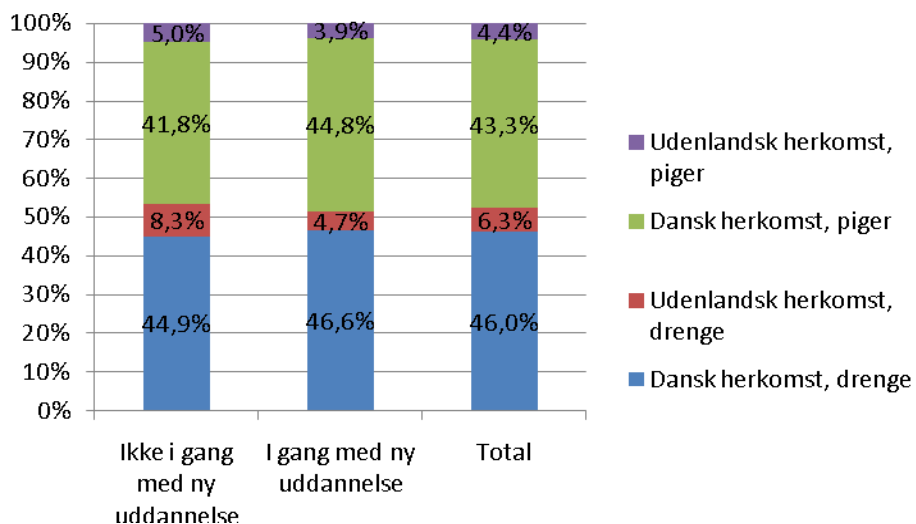
Note: Uoplyst/ukendt indeholder også grundskolen, som udgør max 0,3 %. Lange videregående uddannelser udgør max 0,1 %.

Overgang til ny uddannelse inden for seks måneder viser samme tendens og vises i figur 3 i appendiks 1.1.

Figur 38 og figur 39 viser forskelle mellem de afbrudte elever, der går videre til en ny uddannelse og dem, der ikke går videre inden for 15 måneder efter afbrud. Der er ingen forskel på pigers og drenges adfærd i forbindelse med overgang til ny uddannelse, men der er en lille forskel, hvad angår etnicitet. Det ses i figur 38, at afbrudte elever med dansk herkomst er mere tilbøjelige til at gå videre til ny uddannelse inden for 15 måneder sammenlignet med elever med udenlandsk herkomst. I 2006 var der godt 100 elever med udenlandsk herkomst, der afbrød hhx og ikke var i gang med en ny uddannelse inden for 15 måneder.

Figur 38: Hhx'ere, der har afbrudt uddannelsen 2006, og som ikke er i gang med en ny uddannelse inden for 15 måneder sammenlignet med dem, der er i gang med en ny uddannelse og en total for afbrudte. Fordelt på køn og etnicitet.

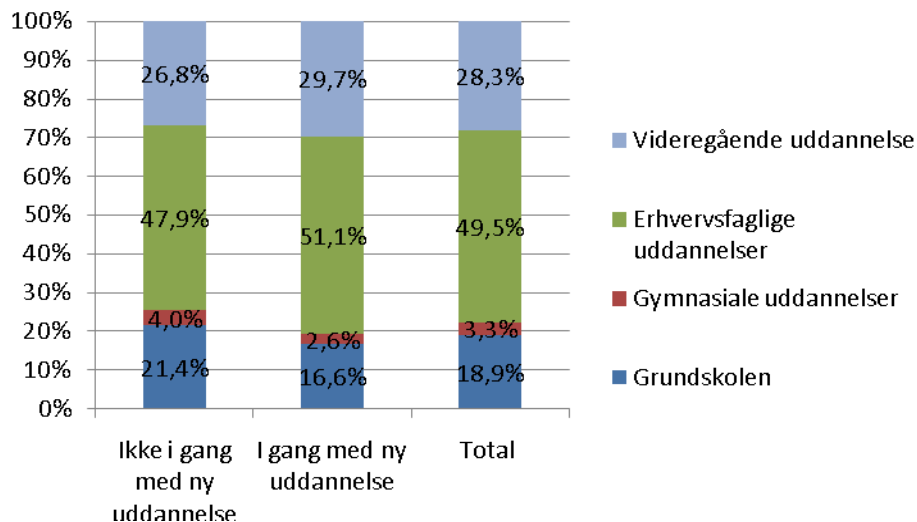
Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note: Elever, der er i gang med ny uddannelse, er enten i gang med en gymnasial uddannelse, en erhvervsuddannelse eller en videregående uddannelse. Ikke-kompetencegivende uddannelser tæller med i kategorien 'ikke i gang med ny uddannelse'.

Figur 37 viste, at knap 40 % af eleverne, der afbryder hhx, går til en erhvervsuddannelse. Som med stx'erne og hf'erne er der en tendens til, at hvis forældrene har en erhvervsuddannelse, går den afbrudte hhx'er hurtigere videre til en anden uddannelse, som det ses i figur 39.

Der er ligeledes en tendens til, at elever med forældre, der har en videregående uddannelse, hurtigere går videre til en ny uddannelse inden for 15 måneder.

Figur 39: Hhx'ere, der har afbrudt uddannelsen 2006, og som ikke er i gang med en ny uddannelse inden for 15 måneder sammenlignet med dem, der er i gang med en ny uddannelse og en total for afbrudte. Fordelt på forældres højeste fuldførte uddannelse.

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

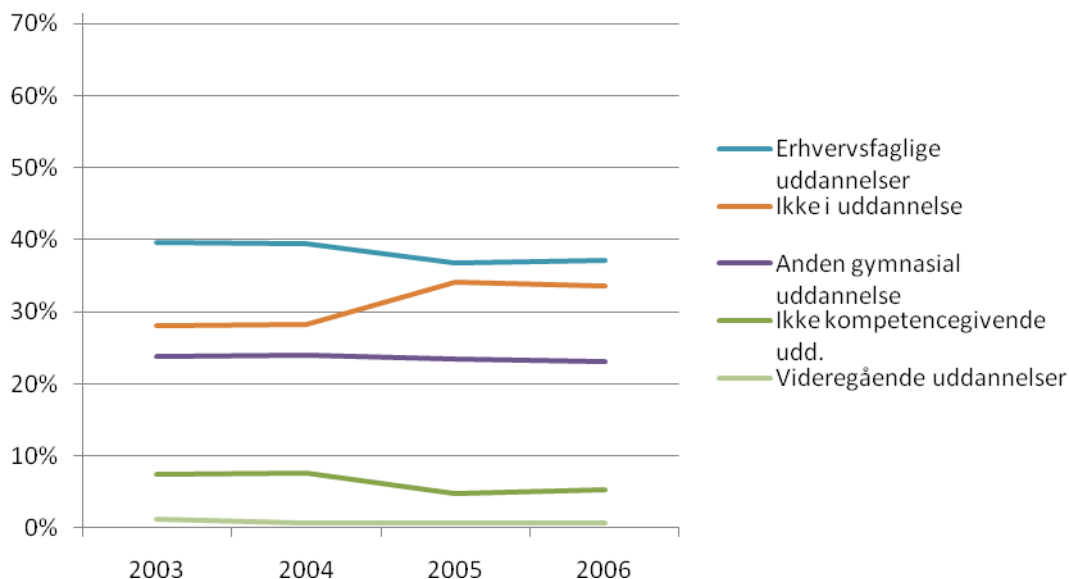
Note: Elever, der er i gang med ny uddannelse, er enten i gang med en gymnasial uddannelse, en erhvervsuddannelse eller en videregående uddannelse. Ikke-kompetencegivende uddannelser tæller med i kategorien 'ikke i gang med ny uddannelse'.

3.7.4 Htx

De fleste htx'ere, der afbryder uddannelsen, starter inden for 15 måneder på en erhvervsfaglig uddannelse. Det er op mod 40 % af eleverne. Der er dog sket et fald i perioden 2003-06 på godt to procentpoint, se figur 40.

Det er 23 % af de afbrudte htx'ere, der starter på en anden gymnasial uddannelse, heraf 8 % på hf og 8 % på stx. Godt 33 % af de afbrudte htx'ere i 2006 er ikke at finde på en ny uddannelse inden for 15 måneder. Det svarer til knap 300 elever. Hvis man ser på overgang til ny uddannelse inden for seks måneder, er der flest elever, der ikke er startet på en ny uddannelse, se figur 41. De udgør godt 45 % af de afbrudte elever.

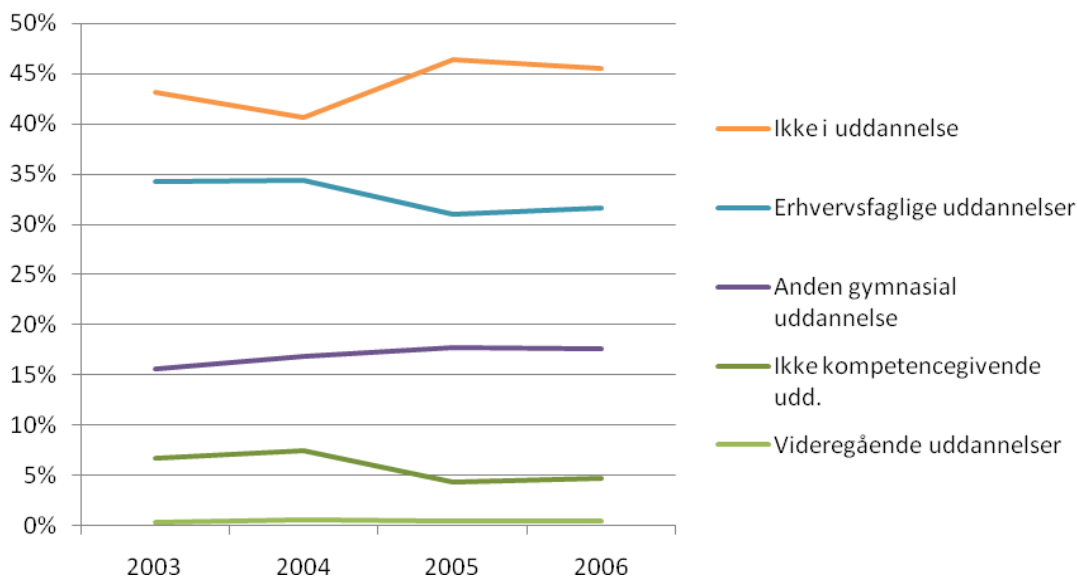
Figur 40: Htx'ere, der afbrød uddannelsen, fordelt på overgang til ny uddannelse inden for 15 måneder 2003-06.

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note: Uoplyst/ukendt indeholder også grundskolen, som udgør max 0,3 %. Lange videregående uddannelser udgør max 0,1 %.

Figur 41: Htx'ere, der afbrød uddannelsen, fordelt på overgang til ny uddannelse inden for seks måneder 2003-06.

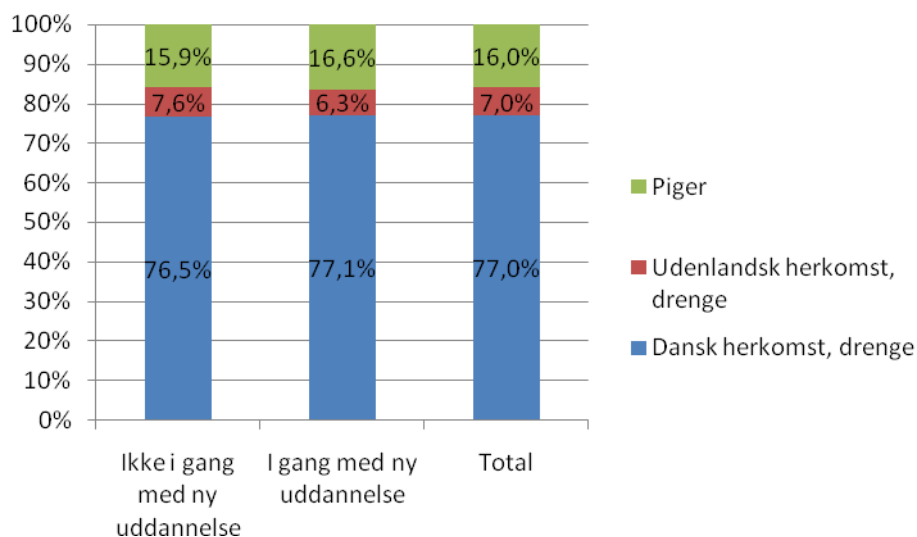

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note: Uoplyst/ukendt indeholder også grundskolen, som udgør max 0,3 %. Lange videregående uddannelser udgør max 0,1 %.

Figur 42 viser, at der ikke er forskelle mellem de afbrudte elever, der går videre til en ny uddannelse og dem, der ikke går videre inden for 15 måneder efter afbrud, hvad angår køn og etnicitet.

Figur 42: Htx'ere, der har afbrudt uddannelsen 2006, og som ikke er i gang med en ny uddannelse inden for 15 måneder sammenlignet med de, der er i gang med en ny uddannelse og en total for afbrudte. Fordelt på køn og etnicitet.

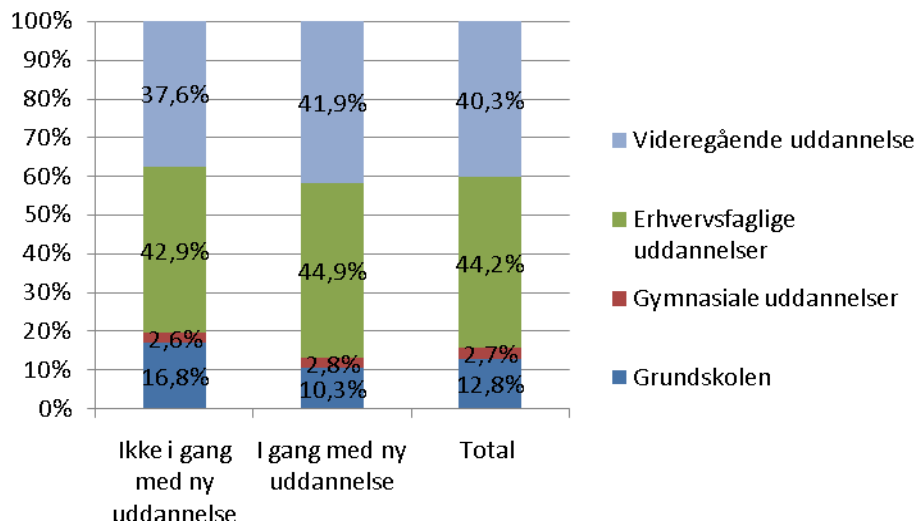
Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note1: Elever, der er i gang med ny uddannelse, er enten i gang med en gymnasial uddannelse, en erhvervsuddannelse eller en videregående uddannelse. Ikke-kompetencegivende uddannelser tæller med i kategorien 'ikke i gang med ny uddannelse'.

Note2: Piger indeholder både dansk og udenlandsk herkomst, da der er meget få udenlandske piger (udgør 1 % af totalen).

Der er som på hhx en tendens til, at elever med forældre, der har en videregående uddannelse, hurtigere går videre til en ny uddannelse inden for 15 måneder, se figur 43.

Figur 43: Htx'ere, der har afbrudt uddannelsen 2006, og som ikke er i gang med en ny uddannelse inden for 15 måneder sammenlignet med dem, der er i gang med en ny uddannelse og en total for afbrudte. Fordelt på forældres højeste fuldførte uddannelse.

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Note: Elever, der er i gang med ny uddannelse, er enten i gang med en gymnasial uddannelse, en erhvervsuddannelse eller en videregående uddannelse. Ikke-kompetencegivende uddannelser tæller med i kategorien 'ikke i gang med ny uddannelse'.

3.8 Metode

I de foregående afsnit er vist en række figurer med tilgang 2005-06 og afbrud 2007 fordelt på forældrebaggrund, elevens uddannelsesbaggrund og alder ved tilgang. Denne metodik er valgt ud fra den betragtning, at den gennemsnitlige studietid for afbrudte er højst 12 måneder i 2007, og at mere end 85 % af alle afbrud sker i løbet af første og andet år. Det er undersøgt, at det er samme fordeling af baggrundskarakteristika og dermed konklusioner, hvis der kun vælges et tællingsår for tilgange og et tællingsår for afbrudte. Det er ligeledes samme mønster i hele perioden 2003-07.

I afsnit 3.7 side 38 gælder følgende: Elever, der har afbrudt uddannelsen i 2006, har gjort det i perioden 1/10 2005-30/9 2006. Deres overgang til ny uddannelse inden for 15 måneder skal derfor ske inden 31/12 2007. Det anvendte register, Danmarks Statistiks Integrerede Elevregister (INTE07), stopper 30/9 2007, og derfor kan der være elever, hvor overgangen til ny uddannelse endnu ikke er registreret.

Data er hentet fra UNI•C Statistik & Analyses statistikberedskab og Danmarks Statistik.

4 Interviewundersøgelse

4.1 Resumé

Der er gennemført en interviewundersøgelse på 24 gymnasiale institutioner af Sermo Analyse & Rådgivning. Hovedkonklusionen i interviewundersøgelsen er, at elevernes sociale og psykiske problemer er vigtige parametre i forhold til frafald, og at der gøres mange tiltag ude på institutionerne for at mindske frafald.

Det har ikke, på baggrund af de gennemførte interview hos de udvalgte institutioner, været muligt at observere entydige forskelle på indsatsen mod elevfrafald, hos de i frafaldsøjemed bedre/dårligere institutioner i henhold til den forudgående udvælgelse af interviewemner.

Dette kapitel vil opsamle indtryk fra interviewene af, hvad der på tværs af gymnasial uddannelse og frafaldsniveau gøres af tiltag, og hvad der kunne gøres bedre. I appendiks 1.4 findes supplerende resultater og citater fra interviewene, som yderligere dokumentation af, hvorledes frafaldsproblematikken opfattes og bearbejdes i de udvalgte gymnasiale institutioner.

4.2 Formål

Hovedformålet med delanalysen er at forsøge at få et indblik i hvilke tiltag, der tages på de enkelte udvalgte institutioner med henblik på at mindske frafaldet.

Endvidere er det et mål at observere forskelle i den indsats, som gymnasiale institutioner, med højere henholdsvis lavere frafald end forventet, gør med henblik på at modvirke frafald.

Dette er sket via personlige interview med udvalgte¹⁷ institutioner, hvor hovedemnerne for interviewene har været:

- Hvad er årsagerne (på institutionen og generelt) til elevers frafald?
- Hvilken indsats gør institutionen for at modvirke disse årsager?
- Hvilke barrierer hindrer reduktion af frafaldet ifølge institutionen?
- Hvilken indsats gør institutionen for at få udmeldte elever hurtigt videre til en anden uddannelse?

De fire hovedemner samt uddybningerne til disse fremgår af spørgerammen, som er vist i appendiks 1.3.

---

¹⁷ For nærmere beskrivelse af metoden til udvælgelse, se afsnit 4.3 og appendiks 1.2.

4.3 Udvalgelse af institutioner

Til udvælgelse ønskes der en identifikation af institutioner inden for hver uddannelse (stx, hf, hhx og htx), som har et ekstraordinært stort eller lille frafald.

Med udgangspunkt i en regressionsanalyse er de enkelte institutioners forventede frafaldsprocenter beregnet, når der tages hensyn til elevbestanden og dens karakteristika. Det vil sige, at der er ved udvælgelsen korrigeres for de faktorer i elevbestanden, der ligger uden for institutionens indflydelse, og herved opnås et bedre indtryk af hvilke institutioner, der har et ekstraordinært stort eller lille frafald.

Den forventede frafaldsprocent er herefter sammenholdt med den faktiske frafaldsprocent. Hvor den faktiske frafaldsprocent er lavere end den forventede, klarer institutionen sig relativt godt, mens det omvendte er tilfældet, hvor den faktiske frafaldsprocent er højere end den forventede. Institutioner med den største positive/negative forskel er udvalgt til undersøgelsen, idet der dog er taget hensyn til institutionernes størrelse og geografiske fordeling. Endelig er det besluttet, at undersøgelsen alene omfatter ikke-private selvejende institutioner.

Der er i alt udvalgt 24 institutioner, heraf 6 institutioner på hver uddannelse, fordelt på 3 institutioner, der har et større frafald end forventet ud fra elevgrundlaget og 3 institutioner, der har et mindre frafald end forventet ud fra elevgrundlaget. For nærmere information om udvælgelsen, se appendiks 1.2.

4.4 Gennemførelse

Interviewene er gennemført af Sermo Analyse & Rådgivning i perioden 26. februar til 17. marts 2009 med den gymnasiale uddannelses leder (en eller flere) i udvalgte gymnasiale institutioner.

4.5 Resultater

I dette afsnit opstilles de emner, som interviewene giver anledning til at konkludere på, i det analysens omfang naturligvis giver visse begrænsninger for, hvor stor vægt konklusionerne kan tilskrives. En begrænset kvalitativ analyse kan påvise problemområder, men ikke sige noget om problemområdernes udbredelse inden for universet.

Isoleret set har interviewundersøgelsen således givet mindre input til belysning af frafaldsproblematikken end håbet, men den har dog været et værdifuldt input til den efterfølgende spørgeskemaundersøgelse.

Under interviewarbejdet er vi blandt andet stødt på institutioner, som har ment, at de var udtrukket til at deltage i undersøgelsen, fordi de har mindre frafald end forventet, men de var udtrukket, fordi de har større frafald end forventet. Det omvendte er også sket.

Der er endvidere institutioner, som er udvalgt på basis af tal fra 2006, som oplever et andet frafaldsmønster i 2009. Disse faktorer har muligvis også en forklarende effekt i forhold til, at det i undersøgelsen har været svært at se ”nogen linje” i indsatsen fra de bedre/dårlige institutioner, såvel inden for som på tværs af de fire gymnasiale uddannelser.

Elevernes problemer

Stort set samtlige gymnasiale institutioner nævner elevernes sociale og psykiske problemer som en del af forklaringen på, at der sker frafald på uddannelserne.

Eleverne har ifølge institutionerne blandt andet problemer derhjemme, som betyder, at de ikke kan overskue uddannelsen. Der er tilsyneladende en del unge mennesker, som har et ret stort socialt ansvar i forhold til familien.

Indsatsen, for at hjælpe disse elever, er på langt de fleste institutioner meget stor. Man er meget opmærksom på problematikken og forsøger at hjælpe eleverne gennem samtaler, planer og psykologhjælp m.v. Institutionernes hjælp er ofte en succes, men i en del tilfælde er problemerne så store, at det ikke er muligt for institutionen at hjælpe eleverne.

Forældrene

Forældreopbakningen på de gymnasiale uddannelser er begrænset. Selvom institutionerne forsøger at inddrage forældrene, blandt andet med henblik på at forhindre frafald, er det svært at komme igennem til forældrene. Forældrene kommer, i de fleste tilfælde, på institutionen det første studieår, men derefter ser man ikke meget til dem.

De fleste institutioner er enige i, at en øget forældreopbakning kunne være med til at forebygge frafald, men vi har ikke observeret ”rigtig gode opskrifter på”, hvorledes forældrene inddrages i større omfang end hidtil.

Samarbejde mellem uddannelsesinstitutionerne

Lokalt er der stor forskel på det samarbejde, som er mellem uddannelsesinstitutionerne.

Vi er gennem interviewene stødt på et begreb, som kaldes ”garantiskolen”, der skal medvirke til, at frafaldne elever på en uddannelse i størst udstrækning bliver hjulpet videre inden for andre ungdomsuddannelser. Vi har interviewet en hf- og hhx-institution i samme by, og de mener bestemt, at dette virker.

I modsætning hertil er der mange steder, hvor der lokalt stort set intet samarbejde er mellem de forskellige uddannelsesinstitutioner, bortset fra det samarbejde, som kører omkring UU¹⁸.

---

¹⁸ UU er Ungdommens Uddannelsesvejledning, der vejleder unge under 25 år om uddannelse og job.

Vi skønner, at et tæt samarbejde, hvor elevernes overgang mellem de forskellige uddannelser lettes, har stor indflydelse på det samlede frafald inden for ungdomsuddannelserne.

Fravær og manglende afleveringer

Tæt opfølgning på fravær og manglende opgaveaflevering udføres omhyggeligt på alle institutioner. Dette gælder såvel forebyggende som reelt i processen omkring elever, der bliver frafaldstruede. Den tætte opfølgning på fravær m.v., følges ofte af en holdning om positiv langmodighed, idet man kæmper meget for at få eleverne videre /gennem uddannelsen.

Der er stor enighed om, at tæt opfølgning på fravær og manglende afleveringer har meget stor effekt i relation til frafaldet.

Institutionens størrelse, beliggenhed m.v.

Institutionens størrelse og beliggenhed kan være en delforklaring på gode og dårlige institutioner i relation til frafaldet. De små institutioner har større mulighed for at følge eleverne og kender ofte både dem og deres forældre fra det lokale liv.

Med hensyn til hf kunne der være en forskel mellem de hf-institutioner, som fysisk/organisatorisk er placeret sammen med en stx-uddannelse og de, som er rene hf-institutioner. Hvis hf fysisk er placeret sammen med stx, har man på hf ikke altid mulighed for at oparbejde den ledelsesteamspirit, som kan kendetegne den gode institution, idet lærerne bevæger sig mellem de to uddannelser og således ikke føler en særlig tilknytning til hf. En vending, som bruges omkring denne problemstilling, er blandt andet, at ”man går ned og underviser på hf”.

Stx er ofte den langt største uddannelse og også derfor meget dominerende.

Såfremt institutionen er beliggende i et geografisk område, hvor uddannelsesfrekvensen generelt er lav, kan dette også have en negativ indflydelse på frafaldet.

Uddannelses hierarki

Efter mange interviewpersoners opfattelse, er der et helt klart uddannelseshierarki, hvor stx har alt for stor bevågenhed hos politikere, ministeriet og i medierne, i forhold til og på bekostning af de øvrige gymnasiale uddannelser. Specielt omkring hf mener man ikke, at der er nok opmærksomhed på deres rolle som ”sweeper” for specielt stx. Det vil sige, man samler de elever op, som tidligere er droppet ud af stx /er blevet for gamle til stx /er ”for dårlige” til stx.

Lederen

På baggrund af de gennemførte interview står det klart, at der også findes forklaringer i den entusiasme ledelsen for institutionen lægger i arbejdet med frafaldsproblematikken og måske i det hele taget i arbejdet på institutionen.

Vi har blandt andet interviewet to institutioner inden for samme uddannelse og med nogenlunde de samme aktiviteter omkring det at forhindre frafald. Den vigtigst observerbare forskel var forskellen i attituden hos interviewpersonerne – fra den gode aktive vinkel, hvor man brænder for uddannelsen, eleverne og frafaldsnedbringelsen og til den noget mere passive, hvor man mere eller mindre konstaterer, at ”sådan er det”. Et træk, som kan observeres hos de aktive ledere, er, at de er villige til tage chancer, også økonomiske, hvis de tror på, at dette kan hjælpe eleverne og mindske frafaldet.

Redskaberne

De forskellige redskaber såsom læsetest/hjælp, studiecafe og mentorordning, som blandt andet skal forebygge frafald, anvendes over en bred kam af langt de fleste institutioner, men det viser sig mange steder, at der er et vist besvær med at få ”de rigtige /de svage elever”, til at benytte tilbuddene.

Med hensyn til mentorordningerne, skønner de institutioner, som har en velfungerende ordning, at denne har rimelig stor indflydelse på frafaldshyppigheden.

Folkeskolen

Der er ikke nogen udbredt utilfredshed med folkeskolens indsats i relation til det elevmateriale, de gymnasiale institutioner får at arbejde videre med. Det anføres fra flere sider, at eventuelle problemer kan skyldes, at man ikke ved, hvad eleverne lærer i folkeskolen, ligesom folkeskolen ikke har nok viden om, hvad der kræves på de gymnasiale uddannelser. Disse problemer kan tilsyneladende løses via bedre/mere kommunikation mellem parterne.

Der er flere gymnasiale institutioner, som har en stor ”brohoved-fordel” ud af et meget tæt samarbejde med folkeskolerne i området.

Lærerne

Med hensyn til lærernes forandringsberedthed er der stor forskel på de enkelte institutioner. Der findes stadig lærere, som ikke har stor forståelse for frafaldsproblematikken, herunder de mere bløde og ikke-faglige faktorer, som også er en del af det moderne gymnasium. Der arbejdes flere steder målrettet med denne problematik, men på nuværende tidspunkt skønnes det, at nogle af lærernes manglende lyst til forandringer kan have nogen indflydelse på frafaldet.

5 Spørgeskemaundersøgelse

Der blev gennemført en spørgeskemaundersøgelse, som omfatter alle gymnasiale institutioner.

5.1 Formål

Formålet med denne del af frafaldsundersøgelsen er:

- at få samtlige institutioners vurdering af årsager til frafald
- at få belyst hvilken indsats de gymnasiale institutioner har foretaget for at mindske frafaldet og få institutionernes bud på effekten af indsatsområderne på frafaldet
- at få belyst hvilke barrierer institutionerne oplever for at reducere frafaldet
- at klarlægge institutionernes egen indsats for at få frafaldne elever hurtigt videre til anden uddannelse og få institutionernes bud på effekten af indsatsområderne på frafaldet.

5.2 Gennemførelse

Invitationer til spørgeskemaundersøgelsen blev udsendt den 20. maj med svarfrist mandag den 8. juni. Alle institutioner fik samme spørgeskema. Institutioner med mere end én gymnasial uddannelse skulle besvare et skema for hver uddannelse. Spørgeskemaet skulle besvares af en person fra ledelsen. Der blev udsendt en reminder onsdag den 3. juni. 329 institutioner blev opfordret til at deltage i undersøgelsen, heraf har 260 besvaret undersøgelsen, hvilket giver en tilfredsstillende svarprocent på 79 %. Svarene fordeler sig på følgende vis på de enkelte gymnasiale uddannelser:

Tabel 8: Svarprocent for undersøgelsen.

	Svarprocent
Stx	85%
Hf	81%
Hhx	72%
Htx	59%
Total	79%

5.3 Oversigt over resultatgennemgangen

De følgende resultater er baseret på besvarelser fra fuldtids gymnasiale uddannelser. Tabel 9 viser en opgørelse over de besvarelser, som indgår i denne afrapportering.

Tabel 9: Besvarelser som afrapporteres.

	Antal besvarelser for institutioner med fuldtidsuddannelser
Stx	120
Hf	58
Hhx	32
Htx	20
Total	230

Alle spørgsmål er opgjort separat for hver af de fire gymnasiale uddannelser.

I dette kapitel bruges begrebet frafaldsprocent. Sammenhængen mellem frafalds- og fuldførelsesprocent er:

Frafaldsprocenten er 100 - fuldførelsesprocenten.

For hver af de fire gymnasiale uddannelser opdeles institutionerne til analyseformål i grupper i det følgende kaldet frafaldsniveau. For stx og hf opdeles institutionerne i tre grupper:

Frafaldsniveau for stx og hf:

Lavt frafald: Institutioner, som ligger i den laveste tredjedel med hensyn til frafaldsprocenter for institutionstypen generelt

Middel frafald: Institutioner, som ligger i den midterste tredjedel med hensyn til frafaldsprocenter for institutionstypen generelt

Højt frafald: Institutioner, som ligger i den højeste tredjedel med hensyn til frafaldsprocenter for institutionstypen generelt

På grund af det betydeligt færre antal hhx og htx institutioner opdeles disse i to grupper:

Frafaldsniveau for hhx og htx:

Lavt frafald: Institutioner, som ligger i den laveste halvdel med hensyn til frafaldsprocenter for institutionstypen generelt

Højt frafald: Institutioner, som ligger i den højeste halvdel med hensyn til frafaldsprocenter for institutionstypen generelt

Der vil i det følgende blive refereret til denne gruppering, når der vises resultater, som er opdelt efter uddannelsens frafaldsniveau. Sådanne opdelinger vil dog kun blive vist, når der er relevante forskelle på institutioner med forskelligt frafaldsniveau. I rapporten vil der flere steder stå, at der ikke er forskel i svarmulighederne ved fordeling på frafaldsniveau, og her menes *ikke*, at fordelingen er ens, men at der er ubetydelige forskelle mellem grupperne af institutioner.

Appendiks 1.5 i del 3 indeholder en detaljeret beskrivelse af, hvordan denne opdeling er foretaget for de fire gymnasiale uddannelser.

Resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen for de fire gymnasiale uddannelser afrapporteres hver for sig. Resultaterne er struktureret på følgende måde:

I afsnit 5.4 sammenholdes de væsentligste hovedresultater for de fire gymnasiale uddannelser. I rapportens del 2, afsnit 1.1, 1.3, 1.5 og 1.7, opsummeres hovedresultaterne for hver uddannelse. Efter hvert hovedresultat kommer resultaterne i detaljer i de efterfølgende afsnit. Resultaterne gennemgås efter samme overordnede opbygning som i spørgeskemaet:

- Årsager til frafald
- Ledelsens rolle
- Lærernes rolle
- Tiltag vedrørende frafald, som måske har en effekt på at mindske frafaldet, herunder
  - Studiestart
  - De fagligt svage elever
  - Alle elevers sproglige udvikling
  - De sprogligt svage elever
  - Fagligt og sociale arrangementer uden for selve undervisningen
  - Skemalægning og fordeling af hjemmearbejde
  - Elevfravær
  - Lærings- og studiemiljø for alle elever
- Barrierer for at kunne reducere frafald
- Fastholdelse af frafaldstruede/frafaldne elever i uddannelsessystemet.

Den totale procentvise svarfordeling for spørgsmålene beskrives i rapporten ved en figur for hvert emneområde. Spørgsmålene fra spørgeskemaet i appendiks 1.6 kan læses ud af disse figurer. Bemærk, at procenterne i svarfordelingen ikke nødvendigvis summer til præcis 100 %. Det skyldes afrunding af de enkelte procenter.

I mange af figurerne indgår en beregnet gennemsnitsscore. Ved den første figur af den type (figur 5) vil det være forklaret, hvordan denne score er beregnet. En mere detaljeret beskrivelse af, hvordan disse scores beregnes, kan ses i appendiks 1.5.

I afsnittene, der omhandler årsager til frafald, har vi valgt at opgøre institutioners vurdering af effekt for de institutioner, som i høj grad foretager den konkrete indsats. Det skyldes, at vi ved, at disse institutioner har erfaringen med indsatsen, og derfor de mest interessante med hensyn til dette. På figurerne (den første af typen er figur 8) er der sammen med gennemsnitsscores i højre side angivet antallet af institutioner, som indgår i opgørelsen. Antallet af institutioner, som opgørelserne baserer sig på, er derfor af varierende størrelse og i de fleste tilfælde for små til at opdele på frafaldsniveau. I appendiks 1.7 findes besvarelsene for samtlige institutioners vurdering af effekt for samtlige besvarelser.

Til mange af spørgeskemaets emner har institutionerne kunnet komme med forslag til andre tiltag/indsatser vedrørende frafaldsproblematikken. Disse er i grupperet og forkortet form for hver uddannelse gengivet i appendiks 1.8–1.11.

5.4 Sammenligning af resultaterne for de fire uddannelser

Gennemgangen af resultaterne efterlader det indtryk, at det overvejende er institutioner med højt frafald, der igangsætter tiltag for at mindske frafaldet.

Htx er den uddannelse, hvor der ses flest forskelle på institutionernes svar ved en fordeling på institutionernes frafaldsniveau. På stx er der kun få spørgsmål, hvor der ses en forskel på svarene fordelt på institutionernes frafaldsniveau.

5.4.1 Årsager til frafald

På stx og htx er den hyppigste årsag til frafald, blandt de fem mulige, manglende faglige forudsætninger. På stx kommer dernæst personlige problemer og på htx kommer manglende engagement og studieteknik.

På hf og hhx er den hyppigste årsag til frafald blandt de fem mulige personlige problemer. Dernæst kommer manglende engagement. På hf antydes det, at jo højere frafald institutionen har, jo højere er andelen, der har angivet personlige problemer som den hyppigste årsag til frafald.

5.4.2 Ledelsens rolle

På institutionerne har det højeste prioritet at motivere lærerne til at være opmærksomme på frafaldstruede elever og igangsætte projekter og tiltag, der kan modvirke frafald. Det har laveste prioritet, at dele af ledelsen selv deltager i undervisningen. Der er bred enighed om, at ledelsen har gode muligheder for at påvirke lærerne i arbejdet med at modvirke frafald, og at det er udefrakommende faktorer, der har størst betydning for frafaldet. Dette gælder for alle gymnasiale uddannelser.

På de erhvervsgymnasiale uddannelser er der en tilbøjelighed til, at institutioner med højt frafald prioriterer det at have løbende kontakt med folkeskolerne og 10. klassecentrene i området, lavere end institutioner med lavt frafald. På htx er der ligeledes en antydning af, at institutioner med højt frafald i højere grad er enige i, at det er udefrakommende faktorer, der har størst betydning for frafaldet.

5.4.3 Lærernes rolle

Af flere udsagn om lærernes rolle vurderer flest institutioner, at alle eller hovedparten af institutionens lærere er både fagligt og socialt orienterede i forhold til frafald. Kun de færreste institutioner anfører dog, at deres lærere deltager i kurser om, hvordan frafald modvirkes. Dette gælder på tværs af gymnasial uddannelse.

5.4.4 Tiltag vedrørende frafald

Studiestart

Minimum tre ud af fire institutioner forbereder i høj grad eleverne på valg af studieretning og valgfag. Heraf mener omkring 40 % på stx, hf og hhx, at det i høj grad er med til at mindske frafaldet. På htx er det kun 15 %, der mener, det har effekt på frafaldet.

Selvom kun et mindretal af de almengymnasiale institutioner i høj grad tager særligt hånd om elever, der tidligere har påbegyndt en anden ungdomsuddannelse, tror hovedparten på, at det vil mindske frafaldet.

På de erhvervsgymnasiale institutioner er der en tilbøjelighed til, at institutioner med lavt frafald i mindre grad tager særligt hånd om elever, som har haft et eller flere sabbatår siden folkeskolen/efterskolen.

De fagligt svage elever

Ud af paletten af indsatser institutionerne kan gøre for de fagligt svage elever, er der flest institutioner, der i høj grad anvender lektiecafé og følger op på interne evalueringer af elevernes faglige niveau samt identificerer de fagligt svage senere end ved opstarten af skoleforløbet. Alle tiltag menes at have en god effekt på frafaldet. På de erhvervsgymnasiale uddannelser mener man generelt, at effekten på frafaldet er lidt mindre ved at anvende disse tiltag end på de almengymnasiale uddannelser.

Der er en indikation af, at erhvervsgymnasiale institutioner med lavt frafald i mindre grad end institutioner med højt frafald, identificerer de fagligt svage elever ved opstart af skoleforløbet samt benytter ekstra undervisning/lektiehjælp. Der er ligeledes en indikation af, at hf- og htx-institutioner med lavt frafald i mindre grad end institutioner med højt frafald udarbejder handlingsplaner og hjælper de fagligt svage med at planlægge deres tid.

Alle elevers sproglige udvikling

På de almengymnasiale uddannelser tilbyder institutionerne i højere grad end på de erhvervsgymnasiale uddannelser læsekursus ved studiets start. På de stx- og hf-institutioner, hvor man i høj grad tilbyder læsekursus, er der bred enighed om, at det er med til at mindske frafaldet.

På hf er man i højere grad end på de øvrige uddannelser opmærksomme på at bruge letforståeligt sprog og forklare faglige termer i undervisningen, i opgaveformuleringer og i feedback i alle fag. Selvom man på stx er mindre opmærksom på det, tror man mere på, at det kan modvirke frafald.

På htx gør man i højere grad end på de øvrige uddannelser gymnasiets faglige sprog til en del af den faglige læring i dansk og øvrige fag. Det er dog kun en

mindre andel af de htx-institutioner, der gør det i høj grad, som mener, at det er med til at mindske frafaldet.

De sprogligt svage elever

På alle uddannelser tager man særligt hånd om elever med særlige behov så som ordblinde. På de almengymnasiale uddannelser er der markant flere, der anvender screening (læsetest) ved studiets start og benytter læsevejleder/læsepædagog til at hjælpe sprogligt svage elever sammenlignet med de erhvervsgymnasiale uddannelser. Der er bred enighed om, at sådanne faktorer er med til at mindske frafaldet.

Fagligt og sociale arrangementer uden for selve undervisningen

Der afholdes på alle uddannelser arrangementer med fokus på både det faglige og det sociale, og der er ikke forskel på, hvor ofte det sker. På stx holdes oftere arrangementer af ren social karakter sammenlignet med de øvrige uddannelser. Der er bred enighed om, at faglige og sociale arrangementer kan være med til at mindske frafaldet, og indsatsen for at få eleverne til at deltage, kunne være bedre. Det er få institutioner, der i høj grad gør en indsats, og det gælder alle gymnasiale uddannelser.

Skemalægning og fordeling af hjemmearbejde

På stort set alle gymnasiale uddannelsesinstitutioner tilrettelægges skemaerne, så mellemtimer undgås. På htx lægger man lidt sjældnere skemaerne, således at timer efter klokken 15 undgås, sammenlignet med de øvrige uddannelser. På det almene gymnasium mener man i højere grad end på erhvervsgymnasiet, at disse hensyn i skemalægningen er med til at mindske frafaldet.

På det almene gymnasium fordeler lærerne oftere i samarbejde større skriftlige arbejder med henblik på at tilgodese elevernes tid og mulighed for at overkomme opgaverne, sammenlignet med erhvervsgymnasiet.

Elevfravær

På alle fire uddannelser har stort set alle institutionerne en nedskrevet procedure for, hvordan der følges op på elevers fravær. På det almene gymnasium er det næsten alle, der har en nedskrevet en procedure for, hvordan der følges op på elevers manglende afleveringer, mens det på erhvervsgymnasiet er 75-80 %.

På erhvervsgymnasiet har elever typisk haft 10 % fravær i ét fag, før der bliver indkaldt til første samtale, mens det er 15 % på det almene gymnasium, og som gennemsnit af alle fag er det 10 % for alle uddannelser.

Elever skal typisk have forsømt 15 % af de skriftlige opgaver i ét fag, før der bliver indkaldt til første samtale på stx, hf og hhx, mens det er 10 % for htx. Hvad angår andelen af skriftlige opgaver, eleven skal have forsømt i gennemsnit af alle

fag, før der bliver kaldt til samtale, ligger den typisk på 10 % for stx, hhx og htx og 15 % for hf.

På de almengymnasiale uddannelser antydes det, at jo højere frafald institutionen har, jo højere er andelen af manglende afleveringer i ét fag, før eleven bliver indkaldt til første samtale. På hf og htx gælder det samme for manglende afleveringer som gennemsnit af alle fag. Derimod forholder det sig modsat på hhx, hvor det antydes, at jo højere frafald institutionen har, jo mindre er andelen af manglende afleveringer i ét fag eller som gennemsnit af alle fag, før eleven bliver kaldt til første samtale.

På samtlige gymnasiale uddannelser går der oftest fire uger fra første samtale til, eleven får en skriftlig advarsel, hvis ikke der er sket en tilstrækkelig forbedring af fraværprocenten. På det almene gymnasium gælder dette også for opgaveafleveringsprocenten og for forløbet efter den skriftlige advarsel til eleven kontaktes igen. Det er mere varieret på erhvervsgymnasiet. På htx institutioner med lavt frafald går der længere tid mellem første samtale og en skriftlig advarsel ved ikke tilstrækkelig forbedring af fravær- og opgaveafleveringsprocenten end på institutioner med højt frafald.

Hf er den uddannelse, som inddrager studievejlederen tidligst i forløbet. Det sker før første samtale på tre ud af fire institutioner. Htx inddrager studievejlederen senest i forløbet, og det sker på knap halvdelen af institutionerne før den første samtale. Derimod inddrages teamlæreren tidligere i forløbet på htx end på de øvrige uddannelser. På hf bliver studievejlederen inddraget tidligere i forløbet på institutioner med lavt frafald end på institutioner med middel og højt frafald. På erhvervsgymnasiet forholder det sig omvendt, også hvad angår teamlæreren.

På alle fire uddannelser hjælper mellem halvdelen og to ud af tre institutioner de frafaldstruede elever til at se og fastholde mål/perspektiv med uddannelsen. Htx er den uddannelse, hvor man tror mindst på, at dette vil kunne mindske frafaldet. På de øvrige uddannelser mener man i højere grad, at det kan mindske frafaldet.

Omkring hver tredje institution på tværs af uddannelse samarbejder med andre faggrupper (fx psykolog eller socialrådgiver) på og udenfor institutionen, men det er den af de nævnte faktorer, som man mener, der har mest effekt i forhold til at mindske frafaldet.

På hf samarbejder man sjældnere med forældrene til elever under 18 år vedrørende nedbringelse af fravær, end på de øvrige gymnasiale uddannelser.¹⁹ På hhx hjælper man i mindre grad frafaldstruede elever med at planlægge og strukturere hverdagen og laver i mindre grad handlingsplaner sammen med dem.

---

¹⁹ På hf er andelen af elever under 18 år knap 30 % i 2007 og markant mindre end på de treårige gymnasiale uddannelser.

På htx indikeres det, at institutioner med højt frafald i højere grad hjælper frafaldstruede elever med at planlægge og strukturere hverdagen samt laver handlingsplaner med den frafaldstruede elev end institutioner med lavt frafald. Omvendt indikeres det, at institutioner med højt frafald i mindre grad samarbejder med forældrene til elever under 18 år vedrørende nedbringelse af fravær end institutioner med lavt frafald.

De fleste institutioner på alle uddannelser har kontakt til en psykolog, mens omkring hver tredje har kontakt til en socialrådgiver. På hhx er det halvdelen. Der er enighed om, at kontakt til en psykolog i højere grad er med til at mindske frafaldet end kontakt til socialrådgiver. På hf og hhx mener man i højere grad end på de øvrige uddannelser, at kontakt til psykolog og socialrådgiver er med til at mindske frafald.

Det indikeres på hf og htx, at institutioner med lavt frafald har mindre kontakt til en psykolog end de øvrige institutioner, mens det gælder for kontakt til socialrådgiver på stx. Omvendt ser det ud for hf, hvor institutioner med højt frafald har mindre kontakt til en socialrådgiver end institutioner med lavt eller middel frafald.

Lærings- og studiemiljø for alle elever

Godt tre ud af fire institutioner på stx, hf og htx opfordrer eleverne til at gøre brug af studievejlederen ved alle typer af problemer, mens det på hhx er lidt færre. På stx, hf og hhx mener omkring halvdelen, at dette i høj grad er med til at mindske frafaldet, mens det på htx er hver tredje.

Ligeledes tre ud af fire institutioner på stx, hf og hhx lægger i høj grad vægt på, at eleverne føler sig set/hørt/genkendt af lærerne, mens det på htx er halvdelen. På alle uddannelser mener hovedparten, at det i høj grad er med til at mindske frafaldet.

På de almengymnasiale uddannelser er det godt halvdelen af institutionerne, der i høj grad lægger vægt på, at eleverne føler sig set/hørt/genkendt af ledelsen, mens det er lidt færre på de erhvervsgymnasiale uddannelser. På hhx mener tre ud af fire institutioner, at det i høj grad er med til at mindske frafaldet, mens kun 40 % mener det på hf.

På stx, hf og hhx udarbejder omkring 65 % af institutionerne regler for opførsel i klassen i samarbejde med eleverne, mens det på htx er godt hver tredje. På stx, hf og hhx mener knap halvdelen, at det i høj grad er med til at mindske frafaldet, mens det på htx er 14 %.

På de erhvervsgymnasiale uddannelser er der en tilbøjelighed til, at institutioner med lavt frafald i mindre grad tager særligt hånd om elever med stort skriftligt efterslæb samt anvender en voksen person til at hjælpe eleverne med at planlægge hverdagen og overholde tidsfrister, sammenlignet med institutioner med højt frafald.

5.4.5 Faktorer til at mindske frafald som institutionen selv kan påvirke

På alle gymnasiale uddannelser anses klasserumskultur og godt studiemiljø for én af de væsentligste faktorer, som institutionen kan påvirke, og som menes at kunne mindske frafaldet. På stx er der flest institutioner, der nævner nærvær, opmærksomhed og tæt lærer-elev kontakt som den væsentligste faktor.

5.4.6 Barrierer for at kunne reducere frafald

På alle gymnasiale uddannelser gives der udtryk for, at institutionens ressourcer, herunder økonomi og tid, er en af de væsentligste barrierer for at kunne reducere frafald. Ligeledes angives elevers personlige problemer som en væsentlig barriere på stx, hf og hhx. Fagligt svage elever bliver ydermere nævnt på alle uddannelser.

5.4.7 Fastholdelse af frafaldstruede/frafaldne elever i uddannelsessystemet

Som en del af arbejdet med at fastholde frafaldstruede eller frafaldne elever i uddannelsessystemet kontakter næsten alle på htx direkte mulige nye studiesteder for den frafaldstruede/frafaldne elev, mens det på hf gælder for knap halvdelen af institutionerne. Niveauet for stx og hhx ligger midt imellem. På de erhvervsgymnasiale uddannelser er der flere institutioner, som har et tæt samarbejde med ikke-gymnasiale uddannelsessteder i området end på de almengymnasiale uddannelser. På htx synes dette i højere grad at gælde for institutioner med lavt frafald end for institutioner med højt frafald.

Et tæt samarbejde med kommunen/regionen er også mere udbredt på de erhvervsgymnasiale institutioner, ligesom de oftere er fysisk placeret sammen med andre uddannelsesinstitutioner. Samtidig er der flere, der mener, at dette er en væsentlig faktor i forhold til at fastholde frafaldne elever i uddannelsessystemet end på stx og hf.

På htx anslår 75 % af institutionerne, at 76-100 % af de elever, som falder fra på institutionen, vil fortsætte på en anden ungdomsuddannelse, mens kun 14 % af hf-institutionerne har svaret tilsvarende. Her anslår godt hver tredje institution, at 26-50 % af de frafaldne elever vil fortsætte på en anden ungdomsuddannelse. På stx anslår 44 % af institutionerne, at 76-100 % af de frafaldne elever vil fortsætte på en anden ungdomsuddannelse. Det er særligt institutioner med lavt frafald der anslår, at eleverne vil fortsætte på en anden ungdomsuddannelse. På hhx er det knap halvdelen, der anslår at andelen er 51-75 %.

På stx nævner flest institutioner vejledning som den faktor, som de har mulighed for at have indflydelse på og som de anser for at være den væsentligste for at kunne fastholde elever, som er faldet fra på institutionen, i uddannelsessystemet. Herefter følger samarbejde med UU.